

DOMOVINA

Upravništvo „Domovine“ v Ljubljani, Prešernova ulica 54
Uredništvo „Domovine“, Miklošičeva cesta 16, Telefon 72

Izhaja vsak petek.

Naročnina za tuzemstvo: četrtno 7-50 Din, polletno 15 Din, celoletno 30 Din; za inozemstvo: četrtno 12 Din, polletno 24 Din, celoletno 48 Din. — Račun poštarne kranjske, podružnice v Ljubljani, št. 10.711.

Pismo iz Beograda

Razprava o načrtu zakona za izenačenje neposrednih davkov je padla v junij, baš ko se je začela vročina in ni v Narodni skupščini več pravega veselja za temeljito delo in proučevanje. Poslancem se mudi domov in tudi mene že hudo vleče v gorenjski zrak.

Že ves teden poslušamo govore o novem zakonskem načrtu. Mnogo nismo izvedeli, kajti vladni poslanci so zelo redkih besedi, opozicija pa tudi noče s poslednjo besedo na dan.

Govorila sva tudi jaz in moj tovariš doktor Svetislav Popović ter sva v mirni in stvarni obliki izrazila pomisleke SDS proti zakonu. Bila nisva v lahkem položaju: zakon ima hude napake, na drugi strani pa nisva hotela vzbuditi niti za trenutek vtisa, da hočemo ovirati tako potrebno izenačenje davkov.

Držala sva se pri tem naslednjega načela: res plačajo Srbijanci manj hišnega davka in nimajo dohodnine, ki nas najbolj duši. Zemljiški davek je pač enak, obrtni davek pa je v Srbiji večji. V novem zakonskem načrtu pa najdemo v glavnem to misel, da se naj davek izenači, a to ne v tem zmislu, da se nam Slovincem zniža, ampak da se drugim zviša.

Midva z dr. Popovićem sva se po sklepu SDS držala zahteve, naj se davki pri nas znižajo in na nižani podlagi izenačijo v vseh krajih. Najbolj smo morali napasti dohodnino, kjer je ključ naših davčnih težav. Mi torej nismo mogli Srbijancev zavajati, naj pritrdijo na naše visoke davke, ampak naj nam pomagajo ob izenačenju, da se vsi naši davki znižajo.

Mislím, da je ta taktika boljša nego onih drugih, ki pravijo, naj se zakon kar sprejme brez kritike in pregleda.

Zelo dvomim, da bi letos bilo kaj uspeha z izenačenjem davkov, a to je gotovo, da se stvar ustaviti ne dá več. SDS se je pripravila, predlagati znižanje zemljiškega davka, prepričati 12odstotno pridobnino, znižati davek na zgradbe, dohodnino pa ali postaviti na novo podlago ali pa vsaj znižati davčno lestvico bližje predvojni višini.

V odboru sem tudi zahteval takojšnje ukinitje 2odstotnega davka na ročno delo in dokazal, da je pobiranje tega davka neizpeljivo,

ker ni možno kaznovati, če kdo ne prijaví delavca in tudi eksekucija v zakonu ni nikjer predvidena.

Razprava o davčnem zakonu bo trajala še dva tedna, a dovršena dotlej ne bo. Predložena bo na jesen in s tem bo stvar sama odložena v novo zasedanje.

Narodni poslanec dr. Gregor Žerjav.

Belokranjci! Dolenjci!

Zaradi zavožene politike klerikalcev in radičevcev ste skoro že obupali nad svojo bodočnostjo. Sedaj ste že vsi prepričani, da ta politika ne more roditi nobenega dobrega sadu. Nihče izmed teh ljudi, ki samo neprestano govore o kmetijskih koristih in blagostanju kmeta, ni doslej še ničesar storil za izboljšanje razmer in povzdigo kmetijskega stanu.

Belokranjci! Dolenjci! Tožite, da se Vam z vsakim dnevom slabše godi. To Vam vsakdo verjame. Saj je to posledica dejstva, da ste naselili v slepi veri lepim besedam in praznim obljubam ljudskih demagogov in jim poverili svoje zaupanje, ne da bi jih presodili po njihovih delih!

Izboljšanje političnih razmer, državnega gospodarstva, ureditev davčnih bremen ter povzdiga kmetijskega stanu je odvisna od tega, da pogledate resnici v obraz ter pokazete hrbet strankam, ki so Vas doslej samo varale s praznimi obljubami.

Vaša boljša bodočnost je v Vaših rokah! Zato pohitite v nedeljo 13. t. m. dopoldne v Metliko

NA VELIKO LJUDSKO ZBOROVANJE

belokranjskih in dolenskih kmetov, na katerem bo govoril o sedanjem političnem položaju v naši državi

narodni poslanec Svetozar Pribičević,

voditelj Samostojne demokratske stranke, ki se je vedno borila proti demagoškemu varanju našega ljudstva in je vedno dosledno zagovarjala načelo državnega in narodnega edinstva ter s tem tudi popolne enakopravnosti vseh državljanov v pravicah in dolžnostih.

Zvedeli boste od voditelja SDS, kakšen je resničen položaj našega državnega gospodarstva in katera pot vodi k njegovemu izboljšanju.

Udeležite se vsi zborovanja, ki bo v nedeljo 13. t. m. ob 11. dopoldne na Glavnem trgu v Metliki. Železniške zveze so ugodne; nihče naj se ne straši malenkostnega truda, da bi se ne udeležil te velike manifestacije belokranjskega in dolenskega kmetijskega ljudstva za politiko SDS v korist vsega naroda in države, za zmago resnice, pravice in poštenja nad neizpolnjenimi in praznimi obljubami klerikalnih in radičevskih obljubkarjev.

Klerikalce je strah pred Belokranjci

„Domoljubovo“ divjanje proti samostojnim demokratom zaradi napovedanega manifestacijskega zborovanja SDS v Metliki

Zadnji «Domoljub» je objavil članek pod naslovom «Belokrajine se jim hoče», v katerem zliha po klerikalni metodi golide gnojnice, laži in obrekovanj na samostojne demokrate z namenom, da bi odvrnil belokranjsko kmečko ljudstvo od udeležbe na zborovanju SDS v Metliki in tako preprečil, da bi ne zvedelo iz ust voditeljev SDS resnice o zavoženi klerikalni politiki.

Seveda udarja «Domoljub» predvsem na svoj razbiti avtonomistični boben in dolži dr. Žerjava in Pribičevića vsega centralizma, češ, da zastopata načelo: Le nič v Ljubljani, ampak vse v Beograd!

«Domoljub» poudarja, koliko lepih cest in vodovodov je zgradil bivši kranjski deželni zbor in koliko je pomagal vinogradništvu ter poljedelstvu na Belokranjskem. Kar se tiče bivšega kranjskega deželnega zbora, ugotavljamo, da je storil samo svojo dolžnost, ako je z denarjem Belokranjcev kaj koristnega napravil za Belokranjce. Ta kranjski deželni zbor pa so razpustili po prevratu klerikalci, ki so z večino glasov odločevali v tedanji

narodni vladi ter ga niso hoteli sklicati niti tedaj, ko je tedanji notranji minister Svetozar Pribičević izrecno v to privolil. Takrat je bil predsednik narodne vlade v Ljubljani pristaš klerikalne stranke. Ta vlada samo zato ni hotela kljub Pribičevićevemu privoljenju sklicati deželnega zbora, ker se je zbala nadzorstva javnosti nad poslovanjem narodne vlade, v kateri so imeli klerikalci odločilno besedo.

Kar se pa tiče nekdanjih lepih belokranjskih cest, je Belokranjecem zlasti v črnomelj-skem okraju prav dobro znano, koliko so se morali boriti z nekaterimi vplivnimi voditelji klerikalne stranke, ki so kot zasebni podjetniki izsekavali tamošnje gozdove ter s transportiranjem lesa razrušili ceste, ki so se zgradile z denarjem belokranjskega prebivalstva. Prav dobro je znano belokranjskemu prebivalstvu, kako se je moral zlasti črnomeljski cestni odbor boriti s temi ljudmi za popravo cest, za katero niso hoteli pripevati niti vinarja.

Kar se tiče laži, da sta se Svetozar Pribičević in dr. Gregor Žerjav borila za to, da se naj v Beogradu sklepa izključno tudi o stvareh, ki bi jih Slovenci mogli sami najbolje urediti, ponovno ugotavljamo, da so bili klerikalci tisti, ki so se neprestano borili proti decentralizaciji državne uprave, ker so neprestano ovirali izvedbo v i d o v d a n s k e ustave in s tem tudi oživitvorjenje oblastnih in okrajnih samoupravnih skupščin, ki naj bi nadomestile bivše deželne zbornice ter v svojem delokrogu reševale v prvi vrsti stvari pokrajinskega in lokalnega značaja. Ako imamo danes še vedno prav tako centralistično upravo, kakor se je ustvarilo po pretratu s sodelovanjem klerikalcev v beogradske in ljubljanske vladi, so krivi predvsem klerikalci, ki so vedno ovirali izvedbo vidovdanske ustave in se še danes bore proti njej.

Za «Domoljubovo» hujskanje proti samostojnim demokratom je značilno tudi ponavljanje dr. Kulovčeve laži o pismu dr. Žerjave zunanjemu ministru dr. Ninčiču, da imamo Slovenci samo svoje narečje. Iz tega sklepa glasilo ljubljanskega škofa, da po zahtevah dr. Žerjava in Pribičevića niti Slovenci ne smemo biti, da po njunih trditvah nimamo svojega jezika, da smo samo pritiklina Hrvatov in Srbov, ki sme imeti samo svoje domače narečje, ne pa pravega poštenega slovenskega jezika. Ugotavljamo, da je trditev o takem pismu dr. Žerjava nesramna laž ter da dr. Žerjav nikoli pisma take vsebine ni pisal. Pismo, ki ga je objavil dr. Kulovec v «Slovincu», je bilo falzificirano. Na podlagi tega falzifikata razširjajo sedaj klerikalni listi nove laži! Ali je večja lopovščina mogoča?

Škofov tednik govori tudi o denunciranju Slovencev v Beogradu, ker se samostojni demokrati javno in odkrito bore proti klerikalnemu separatizmu. Belokranjci in vse slovensko ljudstvo pa dobro vé, kje so denuncijanti. Mnogi izmed Belokranjcev so bili med svetovno vojno zaprti zaradi klerikalnih denuncijantov in iz črnomeljske okolice je bil med vojno zaradi klerikalnih denuncijacij ustreljen belokranjski domačin. Denuncijanti

niso nikjer drugod doma kakor samo med klerikalci, ki sistematično goje hinavščino in svetohlinstvo.

Škofov tednik zlorablja tudi vero za svoje hujskanje. Pribičević in dr. Žerjav sta po njegovih trditvah zagrizena svobodomisleca. Res sta in tudi Belokranjci, ki so se mnogi ogledali po svetu in bili v Ameriki, dobro vedo, kaj je svobodomiselstvo. Svobodomiselstvo je proti vsaki duševni diktaturi in komandi ter tudi demokratska stranka je proti njej, ker hoče, da naj vsakdo in tudi kmet misli z lastno glavo. Laž pa je trditev «Domoljuba», da je demokratska stranka veri sovražna, SDS spoštuje vse vere, v kolikor niso nasprotne javnemu redu in javni blaginji, zlasti pa spoštuje narodne duhovnike, ako vrše v resnici svoj poklic v korist ljudstva. Zborovanje SDS v Metliki se bo udeležilo tudi nekaj teh duhovnikov, kar je najboljši dokaz, da SDS ni sovražna veri, kakor laže glasilo SLS.

Vzrok današnjih neurejenih razmer v državi in tudi v Sloveniji, katerih krivdo vali v svojem demagoškem hujskanju «Domoljub» na samostojne demokrate, pa je predvsem v

tem, da 20 slovenskih klerikalnih poslancev doslej še ničesar ni storilo za rešitev raznih vprašanj javnega življenja. Vse, kar se je doslej storilo za rešitev teh vprašanj, se je zgodilo le s sodelovanjem samostojnih demokratov. Klerikalna stranka, ki je samo razdirala, jih je v njihovem delu samo ovirala. Separatistično hujskanje klerikalcev je ravno med Belokranjci najmanj na mestu. Saj Belokranjci sami najbolje vedo, da so v vsakdanjem življenju navezani na stike s sosednimi Hrvati, in med njimi samimi žive potomci nekdanjih Srbov.

Ako smo navedli nekaj največjih laži iz «Domoljuba», smo storili to zato, da ponovno pokažemo, s kakšnimi podlimi sredstvi se bori klerikalno časopisje.

Pošteno belokranjsko kmečko ljudstvo, ki je doslej imelo že dovolj škode od hujskanja klerikalcev ter od nesposobnosti in nedelavnosti voditeljev in poslancev klerikalne stranke, bo v nedeljo na shodu v Metliki odločno obsodilo pogubno politiko te stranke ter vse njihove pomagače, ki ga hočejo še nadalje varati z lažmi in praznimi obljubami. Tudi v Beli Krajini se svita!

Politični pregled

Tako imenovana velika politika je v Beogradu že ponehala, ko sta se

podala na počitnice Pašić in Radić.

oba šefa združenih vladnih strank. Radić se je umaknil za dva meseca tja nekam v Dalmacijo ob morje, kakor mu je to bilo zapovedano od radikalov. Ne dá nikake izjave o političnem položaju in ne sme nastopiti na nobenem shodu. Dočim se je torej Radić po zapovedi radikalov umaknil v neprostovoljno letovišče, se je Pašić v nedeljo zarana odpravil v zdravilišče Karlove vari na Češko-slovaškem, kjer namerava prebiti par tednov, na kar se odpravi še v kako francosko kopališče. Pašićev odhod se tolmači tako, da za časa Pašićeve odsotnosti ne bo prišlo do kakih pomembnejših izprememb. Uzunović, ki predseduje sedanji vladi, bo pač še po-

skušal, da vzdrži poslovanje Narodne skupščine. Če pa to ne bo šlo, bo poslal poslance na počitnice in s tem vsekakor do jeseni ne bi prišlo do izprememb.

V Narodni skupščini, ki je bila zadnja dva tedna radi nedelavnosti radikalov in radićevskih poslancev vrlo lenobna, je zadnje dni nastopilo zopet nekoliko živahnije gibanje. Med najvažnejšimi zadevami, ki jih ima Narodna skupščina obravnavati, je

zakon o izenačenju neposrednih davkov.

O zakonu za izenačenje davkov je zadnji teden razpravljaval poseben skupščinski odbor, toda radikalni in radićevski poslanci so kazali za razpravo tako malo zanimanja, da se lahko trdi, da ta zakon do parlamentarnih počitnic ne bo prišel v resen pretres. Za radikale ni nič čudnega, da se malo brigajo

Anton Stražar:

Od vojaka do graščaka

(Po ljudskem pripovedovanju.)

(Dalje.)

IX.

Zadnji dan, preden je odšel stotnik s svojo družino na Kranjsko, je baronov sin Rihard s pomočjo dveh tovarišev na vrtu ugrabil Katinko.

Kakor bi ju veter nesel, sta jezdila Katinkin oče in Tomažek za lopovi. Sreča fima je bila mila.

Na vzhodni strani mesta Brucka ob Muri je bila tiste čase mala predmestna gostilna «Pri zlati ribi». Ko sta odjezdila Henrik in Tomažek na Kranjsko, je bila neko popoldne zbrana v tej gostilni družba treh mladih ljudi: baronov sin Rihard in dva popotna rokodelca; eden je bil čevljarski, drugi pa strojarski pomočnik.

Družbica je sedela v stranski posebni sobici. Rihard je tovarišema nalil vina v kupice in začel: «Na zdravje, fanta! Vrata so zaprta in sami smo tukaj; poznata me, kdo sem in kaj želim od Vaju. Petdeset tolarjev odštejem vsakomur, samo da mi pomagata ugrabiti tisto oficirjevo golobico Kafinko. Imel sem že dosti ljubice, toda do tega dekleta mi je le zato toliko, ker vem, da jo bo dobil tisti kmečki kranjski potepin.»

Tovariša sta vstala in oba hkrati odgovorila:

«Milostljivi gospod Rihard, ni hudič, da bi se nama to ne posrečilo!»

Take in enake pogovore so torej imeli ti poštenjaki. Ko se jih je že vino oprijelo, se niso več tako oprezno pogovarjali. Že vinjeni Rihard je kar kričaje govoril:

«Pa tudi tistega kranjskega potepuha bi bilo dobro premlatiti, da bi nas poznal, kaj smo mi!»

Domača hči, ki jim je sem in tja donasala vino, je ujela par besedi o gospici Katinki. Poznala je dobro nasilnega in skrajno nadelžnega Riharda kakor tudi ljubko gospico Katinko. Sklenila je torej: «Le počakaj, ta račun ti bom pa zmešala!»

Dober četrt ure po njihovem odhodu je odhitela tudi mlada gostilničarjeva hči na stanovanje Katinkino.

Gospa stotnikova in Katinka sta sedeli baš na vrtu pred gradičem, ko je kuharica javila, da želi neko deklo o važni stvari govoriti z gospo.

Zelo sta se obe prestrašili, ko sta izvedeli, kaj namerava nasilni Rihard.

Pošteno gostilničarjevo hčerko je gospa bogato obdarila za to novico.

Ko je deklica odšla, je vstala gospa in govorila hčerki:

«Katinka, sedaj pa glej, da se boš varovala, vsaj, dokler ne prideta nazaj oče in Tomažek!»

«Mamica, ako je Bog doslej varoval mojega ljubega očeta in Tomažka, upam, da bo tudi mene in Vas. Seveda, čuvala se bom že tega siroveža.»

Kako dolgi so se zdeli dnevi gospe in gospici; s strahom in trepetom sta pričakovali svojih dragih nazaj.

Veselje v Henrikovi družini je bilo veliko in pristrčno, ko sta se srečno vrnila nazaj gospodar Henrik in Tomažek. Obe sta bili kar iz sebe, ko sta izvedeli, da se v kratkem preselijo na Zaleški grad v prijazno kranjsko deželo.

«Ljubi moj Henrik, ne moreš si misliti, kako sva s Katinko veseli, da odidemo iz tega kraja. Oh, ti še ne veš, v kakem strahu sva bili v tem času! Pa zakaj? Baronov sin Rihard je nameraval ugrabiti najino Katinko.»

Gospod Henrik kakor Tomažek sta hotela v prvi razburjenosti kar iti in poiskati tega nasilnika. Komaj sta jih zadržali ženski.

«Sedaj naj se prikaže ta sirovina, jaz ga pretepem kot psa!»

«Gospod stotnik, tudi jaz bi ga ne gladil!» je odgovoril Tomažek in prav pristrčno objel ljubljeno deklico.

Prav lep večer so imeli ti srečni ljudje! Pri vinu so se pogovarjali dolgo v noč.

Znova so bili zbrani Rihard in njegova dva tovariša; toda to pot ne v gostilni «Pri zlati ribi», temveč v prostorni grajski sobani, na domu Rihardovem. Da se ni ta družba preveč dolgočasila, so imeli na mizi velik vrč vina.

«Kak vrag je to,» je govoril Rihard, «da se nam ne posreči ugrabiti te vražje grlice. Pa naj se nam vse nasproti stavi, sedaj jo moram dobiti! Ko je bom jaz sit, naj jo le dobi tisti kranjski potepuh.»

za stvari, ki bi nekoliko poslabšale dosedanja davčni položaj njihovih volilcev, tem bolj sramotno pa je za radičevce, da za hrvatskega in slovenskega kmeta ne marajo niti v vprašanju davčnih bremen pokazati nikakega resnega zanimanja. Priznati se mora, da je v zaščito slovenskih davkoplačevalcev znal nastopiti edino

dr. Žerjav, ki je odločno grajal vse krivice in pomanjkljivosti novega davčnega zakona ter je poleg svoje vsestransko strokovnjaške kritike napovedal še to, da bodo SDS-poslanci stavili v Narodni skupščini celo vrsto predlogov za izpremembo tega zakona in za ublažitev davčnih bremen.

V medsebojni politični borbi je zadnje čase opažati zopet precej ostre spopade med posameznimi strankami, deloma pa tudi v strankah samih. Predvsem radikalni preživljajo med seboj ostre konflikte, ker so eni za nadaljnjo skupnost z radičevci, drugi pa zopet za takojšnjo prekinitve te vladne zveze. Istotako se radičevci ravšajo med seboj, a obenem izpadajo proti klerikalcem, ker je dr. Korošec zadnje čase skušal na Hrvatskem prirediti par shodov. Radičevci vidijo v tem drzno izzivanje, ki ga dr. Korošcu ne morejo gladko odpustiti.

Brez ozira na jezo in zavist nasprotnih strank pa je Svetozar Pribičević v nedeljo priredil

velik zbor v Šabcu.

kjer je njegov obširni in zanimivi govor poslušalo nad 5000 oseb. S tem zborom na srbijanskih tleh si je Pribičević utrl pot v Srbijo in bo odslej gotovo z uspehom razvijal samostojnodemokratsko ofenzivo vedno bolj proti jugu.

To nedeljo pa bo voditelj SDS

Pribičević nastopil na velikem zboru v Metliki.

Izven dvoma je, da bo zbor uspel, pa naj klerikalci in radičevci divjajo kakor hočejo. Ljudstvo se iztreznjuje povsod in spoznava z lastno pametjo, kje je solnce, kje senca, kje poštenost, a kje zloba in lenoba.

«Veste, milostljivi gospod,» je menil Jok, ki je bil strojarski pomočnik, «tukaj ima neki hudič svojo roko vmes. Kaj, ko bi bila takrat, ko smo bili v tisti beznici »Pri zlati ribi«, poslušala tista deklina in nesla vse na nos babnicam. Saj sedaj, kar sta stari in tisti Kranjec nekam odšla, ni babnic več na izpregled. Že devetkrat smo se plazili okrog njihovega gnezda, pa jim ne pridemo do živega.»

«Vsi skupaj smo neumni,» poseže v besedo čevljarjski pomočnik Fric, «jaz pa vem še eno pomoč. Kajne, da poznate dolgega Petra, tega Petra, ki se dá porabiti za vsako slabo in dobro stvar. Njemu se dá nekaj, pa bo volunil okoli, mi pa bomo čakali v zasedi, kdaj bo grlica na vrtu. Ali nisem dobro povedal?»

Rihard je bil na vso moč zadovoljen s tem predlogom. Takoj je velel Fricu, naj gre poiskat dolgega Petra.

Preden je odšel Henrik s svojo družino na Kranjsko, je priredil svojim ožjim prijateljem domačo veselico. Vsi so se dobro imeli in zabavali.

Gospica Katinka se na ta veseli dan ni nadejala nobene nevarnosti; odšla je še enkrat na vrt k svojim ljublim cveticam, da se poslovi za vedno od njih. Bila je tako zamišljena, da ni opazila niti dolgega Petra, ne ostalih dveh pomočnikov in ne barona Riharda; bili so našemljeni in čakali zunaj vrta za gostim bezgovim grmovjem...

Ravno je Katinka vezala raznobojne cvetke v šopek za Tomažka, ko planeta k nji

DOPISI

BEVKE PRI VRHNIKU. Prerekanje o naši šoli glede krivde o povišanju občinskih doklad je sedaj končano. G. veliki župan je odločil, da so se zaradi potrebščin za šolsko stavbo morale doklade zvišati in da temu zvišanju tedaj niso krivi niti šolski upravitelj g. Kristan, niti demokrati, oziroma socialisti. Veseli nas, da je naš šolski upravitelj, ki pripada SLS, ta očitek našega župana g. dr. Marolta natančno pojasnil in podprl z navedenimi dokumenti v zadnjem »Domoljubu«. Najbolj si bomo zapomnili naslednje resnične vrstice g. Kristana v »Domoljubu«: «Povišanje doklad je krivda onih, ki celih 12 let niso hoteli vedeti, da bo treba zgraditi šolsko poslopje.» To je pač hud poper za našega g. župana, ker ga mu je dal poduhati njegov lastni pristaš. Leta in leta smo prosili g. župana, naj prične z gradbo naše prepotrebne šole, a vse zaman. — Kmetje.

GORNJI LOGATEC. Dne 27. maja letos se je vršila pri nas prva civilna poroka. Poročil se je g. Matija Vrabc, gostilničar in posestnik na Kalcih, z gdčno. Terezijo Udovičovo, posestnikovo hčerjo iz Slivnic pri Rakeku. Poročil ju je srezki poglavar. — Umril je v ljubljanski umobolnici g. Anton Nagode, posestnik v Gorenji vasi. Prepeljan je bil domov in pokopan na domačem pokopališču. Pokoj njegovi duši, preostalih iskreno sožalje! — Sokole-zmagovalce v svetovni tekmi v Lyonu je pozdravil na kolodvoru tudi naš Sokol. Sestra načelnica je izročila vodji tekmovalne vrste br. dr. Murniku krasen šopek. — Javen shod SDS dne 30. pr. m. je uspel prav dobro. Številni udeleženci — med njimi tudi somišljeniki iz Dolnjega Logatca, Žiberšč, Ravnika itd. — so z največjim zanimanjem sledili temeljitemu poročilu dr. Kramerja o današnjem političnem položaju. Vsi smo odnesli s shoda trdno prepričanje, da je edino SDS zmožna tako po svojem programu kakor po svoji čisti preteklosti, da postane jedro novim političnim grupacijam, ki morajo čimprej prevzeti v roke krmilo države, da ne bo prepozno. Zmaga demokracije se bliža! — V ponedeljek so našli na Markovi

grdo našemljena pomočnika; eden ji tlačil v usta robec in jo pograbi pod pazduho, drugi pa za noge in jo hitro neseta skozi odprta vrtna vrata. V prvem strahu si ubogo dekletko ni moglo nič pomagati; a na pomoč ni moglo klicati. Šele ko jo je zgrabil zunaj mladi baron Rihard in vlekel k sebi na konja, je obupno kriknila, proti gradiču obrnjena, na pomoč:

«Oče, Tomažek, pomagajta, pomagajta! Rihard me — me —»

Dalje ni mogla govoriti; kajti baron je zdirjal s svojim plenom...

Vesela družba stotnika Henrika je čula obupne klice in Henrik ter Tomažek sta drvela kot na bojišču po stopnicah in iz gradiča na vrt. Toda Katinke že ni bilo nikjer. Gospa je od strahu omedlela in skrbne ženske so imele dosti opravka z njo, da so jo spravile spet k zavesti...

Par minut za tem sta bila Henrik in Tomažek že na konjih in drvela kot blisk, da rešita ubogo Katinko.

Pri tem divjem dirjanju bi bila kmalu pohodila hčerko gostilničarja »Pri zlati ribi«. Šele, ko sta čula, da mlado dekletko kriči in daje z rokami znamenje, naj se malo ustavi, sta jo ubogala in izvedela, da je s Katinko baš tod mimo jezdil baron Rihard, a pri njih v gostilni pa pije dolgi Peter, ki je bil eden izmed Rihardovih pomočnikov.

Od samega strahu bi se bil kmalu sesedel dolgi Peter, ko sta stopila tako iznenada naša dva jezdeca v sobo. Prav v kratkem sta

gmajni na Kalcih obešenega 24letnega Dalmatinca, ki je zadnje čase beračil po okolici. Bil je pohabljen. Pri njem so našli nekaj nad 50 Din denarja in harmoniko.

GOLO PRI LJUBLJANI. 10 let je že minilo, odkar nam je vojna pobrala dva bronasta zvonova. Z velikim trudom smo spravili sedaj denar skupaj za železna zvonova v veliko veselje vsem faranom. Dobili smo monterja g. Franca Jermana iz Dola pri Ljubljani, ki nam je v redu spravil zvonova v zvonik. Zvonova smo dobili iz jese-niške tovarne, ki ju je prav dobro izvršila.

SV. KRIŽ PRI KOSTANJEVICI. Minuli ponedeljek je neizprosna smrt zopet segla v naše vrste. Na Pristavi ob Krki je zadet od kapi preminul odločen naprednjak, kremenit kmetski značaj, posestnik in večletni občinski predstojnik g. Janez Kuntarič. Občini Sv. Križ je županoval v najbolj kritični medvojni dobi. Terorju, kate-rega so naši politični nasprotniki zlasti med vojno uganjali proti naprednemu življu, se ni kljub velikim neprilikom, katerim se je izpostavljaj, uklonil. Intrigantstvo je pa leta 1918. doseglo svoj vrhunec in odložil je župansko čast. Pri vseh volitvah v zadnjih letih je volil napredno. Kot umen gospodar si je tudi svoje posestvo lepo uredil in je tudi v tem pogledu veljal za vzornega moža. Blag mu spomin, njegovim preostalih pa naše sožalje!

STRAŽA. Iz vseh krajev čitam novice v »Domovini« ki je precej razširjena tudi v naši dolini, ali v straže ni nikdar nobene vrstice. Naj torej jaz napišem. V najkrajšem času dobimo svojo občino, kar je zasluga nas demokratov. In mi pa si bomo naprednega župana. — Pri nas imamo sedaj tudi tamburaše, člane Sokola. Še da, da naš Sokol malo hira. Fantje so odšli po svetu za kruhom, dekleta pa imajo premalo časa. Nekatera se mogoče tudi sramujejo bratiti se s preprostimi dekletki. Manjka nam odločnega voditelja. — Poročil se je lesni trgovec g. Martin Štrumbelj iz Valte vasi, vnet Sokol in demokrat, z gdč. Tončko Češnovarjevo iz Novega mesta. Obilo sreče!

SODRAŽICA. G. urednik, prosim Vas, da mi daste malo prostora za naše prostovoljno gasilno društvo, ki bo priredilo 27. t. m. večjo slovesnost.

izvedela od Petra, kam se hoče skriti baron s svojim plenom.

Henrik si je kar po vojaško hitro naredil načrt, kako bo, kar se bo dalo najhitreje rešil svojo ljubljeno. V pomoč je dobil še štiri krepke možake. Tako je jezdilo dalje šestero jezdecev...

Poželjivi in strastni Rihard je pridiral z do smrti prestrašeno Katinko do logarjeve kočice; tam je izročil konja svojemu logarju, sam pa tiral pred sabo ubogo deklico. Kakor satan se ji je rogal in govoril:

«Čakaj, čakaj, ti ošabnica, prej boš moja nego tistega prokletega kranjskega potepuha!»

Pohotnež se je zelo varal. Komaj par minut sta bila s Katinko v logarjevi sobici, ko so pridrveli jezdeci. Kot blisk so poskočili raz konj in vsi oboroženi navalili na Riharda. V divjem srdu je potegnili mladi baron za svoj kratki meč in hotel končati ubogo Katinko, pa se mu ni posrečilo.

Tomažek ga je pograbil kot otroka in treščil po trdem tlaku, da se je kar kočica stresla. V svoji upravičeni jezi in naglici bi ga bil zadavil kar z rokami, ko bi ne planila k njemu Katinka in ga prosila zanj.

Tomažek je ubogal Katinko; bil je čisto pomirjen, ko je čul iz ust svoje ljubljene, da so jo še pravi čas rešili iz zlobneževih rok.

Jezdeci so se vrnili; Tomažek je imel pred seboj na konju svojo ljubljeno. Ko so jezdili, mu je Katinka govorila:

«Tomažek, koliko moraš ti trpeti za nas!»
«Kaj to! Saj veš, da vse rad storim zate!»

Dopoldne omenjenega dne bo razvitje društvene prapora, katerega nam je izdelala tvrdka Neškudla v Ljubljani v popolno našo zadovoljnost. Po tem obredu bo občni zbor ribniške galske župe. Popoldne ob 3. uri se bo pričela prosta zabava na obsežnem vrtu tovariša Fajdige. Pri vsej tej slavnosti pa bo sodelovala dobro znana, izvrstna društvena godba iz Domžal, katero bomo imeli v kratkem času že drugič. Vsa okoliška društva tem potom uljudno prosimo, da uvažujejo našo prireditev ter da nas posetijo v obilnem številu. Preskrbljeno bo tako za zabavo kakor tudi za lačne in žejne. Društvo bo imelo vse v lastni režiji. Torej na svidenje v Sodražici 27. t. m.

ČRNOMELJ. Glasbena Matica v Novem mestu je priredila na Telovo koncert. Dvorana je bila prenapolnjena. Pevskih točk nismo slišali že dolgo. G. pevovodji kakor tudi vsemu zboru se zahvaljujemo za lepa izvajanja; enako kvartetu. Posamezne točke so bile prav dobro izvajane.

TALČJI VRH V BELI KRAJINI. V nedeljo se je ponovila uprizoritev igre «Sirota Marica», ki je prav dobro uspela. Podrobnejšo oceno je prinesla zadnja številka «Domovine». Hvala oddaljenjšim za poset.

LUKOVICA. Odkar nas je zapustil ljudski pisatelj g. Anton Stražar, ni nobenih novic iz naše fare. Zato vam hočem, dragi bralci in bralke «Domovine», sporočiti jaz nekaj novic. V Lukovici stoji ob državni cesti precej visok kip Matere Božje, ki bo popolnoma prenovljen. Spodaj v podstavku bodo vklesana imena naših, v svetovni vojni padlih faranov, katerih je 14. Stroški za delo so proračunani na 4000 D. Našli so se dobrosrčni darovalci, ki so že d. precejšnje vsote. Druga novica je, da se na d. sv. Rešnjega Telesa ni vršila procesija. Zakaj se je to zgodilo, ne vemo. Govori se, da zaradi tega, ker bi nosili bandero lukovski fantje, ki so našega mišljenja. Skoro tega ne verjamemo, ker je naš župnik znan kot poštenjak in miroljuben človek. Tretja novica pa je naslednja: Kakor pravijo, visi na cerkvenih vratih neki napis, češ, kdor ima rokave nad komolceni in krila nad kolenom, ne

dobi svetih zakramentov. Sedaj pa ne vem, ali je ta napis namenjen ženskemu spolu ali zadene tudi turiste in vse one, ki nosijo irhaste hlače, da kažejo tista pregrešna kolena. — Lukovčan.

TRBOVLJE. Naše sokolsko gledališče je v proslavo 50letnice rojstva Ivana Cankarja igralo njegovo dramo «Pohujšanje v dolini šentflorjanski». Sokolsko gledališče je vzdrževalo lastno dramsko šolo, ki jo je vodil g. Osip Šest iz Ljubljane. Kot prihodnjo gledališko predstavo pripravljamo Langerjevo dramo «Periferijo». Da je sokolsko gledališče v Trbovljah res agilno, dokazuje to, da je v minuli sezoni dalo 10 predstav, katere je po večkrat ponavljalo. (Slika je za klišee premalo razločna. Obrazi za klišee morajo biti bolj jasni. Ako imate dobre slike, nam jih pošljite. Op. ur.)

TRBOVLJE. Župni izlet celjske sokolske župe se je vršil ob najlepšem vremenu in ob mnogobrojni udeležbi v nedeljo 6. t. m. Članstva v krojih in v civilu se je udeležilo okrog 400. Vse vaje, proste kakor na orodju, so se vršile precizno, tako da lahko rečemo, da je župa lahko nosna na svoj letni račun, ki ga je letos položila pred narodom v Trbovljah. Obenem se je otvoril Sokolski dom v Trbovljah. Krasna in solidna, obširna in praktična stavba — delo našega severnega brata Čelha, stavbenika Ročaka. Čast gre vsem bratom Sokolom v Trbovljah, posebno Stavbenemu odseku, načelniku Goropevsku in Hamerlu kakor tudi bratu Sušniku za izredno požrtvovalnost in trud.

SV. KRIŠTOF PRI LAŠKEM. Da bo javnost pravilno informirana glede nesklepčnosti občinske seje 6. t. m., podaja Gospodarski klub odborikov občine Sv. Krištof naslednje pojasnilo: Na občinski seji dne 2. maja se je na predlog župana g. Sluge ter gg. Bantana in Napreta sklenilo, da se sprejme v občinski urad kot pomožni pisar in blagajnik g. Ivan Deželak iz Šmiklavža pri Rimskih toplicah. Klub je naknadno doznal, da je prejel župan na razpis mesta, kar je storil na lastno roko brez vednosti občinskega odbora, preko 30 prošenj, katere ni predložil odboru v pretres, temveč predlagal dosedanega tajnika SLS (raz-

vidno iz sejnega zapisnika) v Kozjem za nastavitvev. G. Deželak ima samo ljudskošolsko izobrazbo iz Šmiklavža in kot tak za tajnika ni kvalificiran, pač pa je izvrsten agitator SLS (razvidno iz sejnega zapisnika po predlogu gospoda Bantana). Ker se je dognalo, da je nastavitvev pomožnega tajnika nepotrebna in zgolj političnega značaja, je Gospodarski klub v občinskem interesu sklenil in predložil odboru na občinski seji dne 6. t. m. pred odobritvijo zadevnega zapisnika, naslednji predlog: Gospodarski klub občinskih odborikov občine Sv. Krištof pripominja k točki 10. zapisnika občinske seje z dne 2. maja t. l. in predlaga, da se točka spremeni v toliko, da se namestitev pomožnega tajnika in blagajnika prepreči iz naslednjih razlogov: 1.) G. veliki župan je postavko v proračunu za pomožnega tajnika kot nepotrebno črtal. 2.) Občina nima v tekočem letu zadevnega kredita in je proti interesu občine, da bi se delali dolgovi na račun prihodnjega leta, kakor je mnenja g. Bantan, ker so davkoplačevalci že itak preobremenjeni z občinskimi dokladami. 3.) Nastavitvev pomožnega pisarja je nepotrebna, kar priznava dosedanji tajnik g. Krajnc, ki vodi še danes blagajniško knjigo in ki je pripravljen izvrševati še v bodoče vse posle pod istimi pogoji kakor do sedaj. V izrednem primeru ima občina v lastnem delokrogu dovolj sposobnih moči, še celo invalide, ki so pripravljeni za malenkostno odškodnino pomagati pri upravljanju pisarniških del. 4.) V interesu občinskega gospodarstva ni, da bi se trošil denar po nepotrebem, ker se isti rabi v druge nujne svrhe v občini. 5.) Predlagani pomožni tajnik nima potrebne šolske izobrazbe in občina nima povoda, da bi trošila denar za vežbanje. 6.) V primeru potrebe se naj mesto tajnika razpiše, prošnje se naj predajo odboru v pretres, ki naj sprejme moč, katera bi bila po kvalifikaciji najboljša in upravljala posle za najnižjo plačo. — Navedeni predlog se je predložil odboru v pretres. Blagajnik g. Bantan je po svoje utemeljeval nujno nastavitvev pomožnega blagajnika z motivacijo, da on sam ne more upravljati blagajniških poslov. Na poziv, naj odstopi, ako ne

Katinka se je obrnila k ljubljenu fantu in ga je strastno poljubila.

Stotnik Henrik, ki je jezdil poleg Tomažka in svoje hčerke, je bil zelo ginjen ob tem prizoru in je dejal:

«Bog vaju blagoslovi! Velika sreča je vama še namenjena. Saj sta je tudi vredna. Vesel sem, ker vidim, da bo moja hči imela dobrega varuha. Bog vama daj vso srečo!»

Prijezdili so do gradiča. Še pred kratkim časom tako obupana gospa je bila zdaj od veselja vsa iz sebe, ko je spet imela pred seboj svojo hčerko.

«Sedaj, Henrik, pa odpotujmo čim prej mogoče iz tega kraja, kajti jaz si želim, da čim prej gremo v Tomažkov kraj; tam bomo šele varni pred zlobnimi ljudmi.»

«Tako jutri odpotujemo. Tudi meni več ne ugaja tu,» je odgovoril mož svoji ženi.

Tomažek si je ob tej novici od veselja, da se je vse tako srečno izteklo, zapel pri ljubljenu fantovsko:

Oj tam na ravnem polju
stoji jan beli grad,
za gradom pa špandira
jan zavber šlibar mlad.

Skoz okno dolj gleda
jana mlada juntrava:

«Le pojdi, fantič, gori,
saj sama sem doma.

Imam petelinčke tri:

Ta prvi me pokliče,

k' je ur'ca polnoči,

Ta drugi me pokliče,

k' je ur'ca dve al' tri,

Ta tretji me pokliče,

k' se dela beli dan...

(Dalje prih.)

Ivan Albreht:

Za sina

Povest.

(Dalje.)

Ko je ležal stari Podlipec na mrtvaškem odru, je streslo Andreja do mozga. Trdi, ostri mrličev obraz je bil za njim, kamor se je ganil.

«Ti si kriv,» so vpile nad njim mrtve, komaj za spoznanje odprte oči.

Andrej je gledal v tla in lazil okrog kakor senca. Ne žene ne sija si ni upal pogledati.

Julka je dan in noč posedala v sobi, kjer je na mrtvaškem odru, visoko pod stropom, med cvetjem, zelenjem in svečami v slovo počival njen blagi tast. Dečka je imela poleg sebe, ga gladila in božala in mu rosila mlada ličeca s solzami. Svetarnik* je sedel na klopi pri peči. Poleg sebe je imel ogromen jerbass s kosi kruha. Kdor je prišel kropit, mu je svetarnik pred odhodom dal kos kruha, za kar se je vsak zahvalil:

«Bog plačaj. Bog se usmili vernih duš v vicah!»

Nekateri so potem posedeli in se razgovarjali o pokojnem, ga hvalili in slavili ter povelicevali njegove vrline. Zlasti ženske so vedele mnogo povedati, kako dober človek je bil rajni.

Julko je ta hvala deloma tešila, deloma pa ji je vzbujala še trpkajše občutke bolesti. Kajti prav ob teh pohvalnih besedah je še bolj občutila, da bo zdaj ostala s svojim mamlim čisto sama na tem sovražnem svetu. Naj prihruje kdaj Andrej še tako divj in pobesnel domov, ne bo nikoli roke, kjer bi iskala za-

* Svetarnik = mrliški čuvaj (vahtar).

vetja, ne srca, ki bi čutilo zanjo. Deček bo samo jokal in se zaman oprijemal njenega krila... Bog nebeški, kakšni dnevi jo še čakajo!...

Mali je plaho pogledaval kropilce, mater in mrliča. Slišal je že dosti o smrti, tudi več mrličev je že šel kropit z materjo, vendar smrt še ni nikoli tako stopila predenj, kakor sedaj, ko mu je umrlo bitje, ki mu je bilo za materjo najljubše na svetu, njegov stari oče. Najrajši bi stopil k njemu, ga potresel za rame in poklical, naj vendar vstane, da poideta na polje ali v gozd, kakor sta hodila nekda, ko mu je delal stari oče tako lepe igračke: piščalke, palice in strgalice iz orehovih lupin, s katerimi je potem pod grmom skrit vabil stržke in je priklical toliko, da jih je bilo vse živo v obližju.

«Mama,» se je vzdramil iz tega svojega premišljevanja, «ali stari oče res ne bodo nikoli več vstali?»

Mater so polile solze, ko je videla z žalostjo zastrte te verne otroške oči. Privila ga je k sebi in mu med solzami šepetala:

«Ne vprašaj, dušica moja mala! Samo moli za očeta! Danes jih še vidiš, jutri jih ne boš več — in pozneje nikoli več — do sodnega dne!»

Tedaj je zajokal tudi otrok. «Nikoli več!» Tako strašni sta bili ti dve besedi, da je ves trepetal, ko si jih je ponavljal v mislih. Oj, šel bi za starim očetom naravnost v nebesa. Saj bi mu ne bilo tako težko. Kolikokrat je že ogledoval nebo, kako se tam daleč dotika zemlje. Šel bi tja, pa bi planil magari na oblak in odplaval k staremu očetu. To bi bilo veselje!

Ta misel ga je znatno potolažila! Stopil je malo pred hišo. Bilo je že pod večer, ko

mara upravljati poslov blagajnika, mesto drugemu odborniku, ki bi upravljal blagajniške posle brezplačno, iz nerazumljivih vzrokov ni pristal. Ker župan ni hotel dati predlogov našega kluba na glasovanje, je večina odbornikov zapustila sejo še pred odobrenjem sejnega zapisnika. Gospodarski klub je s tem storil svojo moralno dolžnost v interesu občinskega gospodarstva in izjavlja, da se toliko časa ne bo udeležil občinskih sej, dokler se nastavev pomožnega tajnika ne črta v sejnem zapisniku, ker je zadeva po inicijativi župana g. Sluge, ter gg. Bantana in Napreta zgolj političnega in ne gospodarskega značaja. — Gospodarski klub odbornikov občine Sv. Krištof.

SV. KRIŠTOF PRI LAŠKEM. Znani dopisnik «Slovenskega Gospodarja» v 18. številki besno napada nas demokrate v občini. Svetujem g. Bantanu, da gre na okrožno sodišče ter se prepriča o sklepu sodbe, da mu ne bo treba govoriti o «ričetih». O poravnavi stroškov pa naj vpraša župana g. Slugo, morda je njemu bolje znana, ker jaz o zadevi ne vem ničesar. Gospodje klerikalci, bodite prepričani, da je doba, ko je gospod Bantan nastopal kot diktator občine (primer gradba ceste na Slatno, za katere napravo je dal dovoljenje samo župan, brez vednosti občinskega odbora in izplačal 5000 Din) minila. — Ivan Draksler, občinski odbornik.

BREZNO PRI SV. JEDERTI. V nedeljo 30. maja se je vršila v prostoru g. Kozoleta seja odbora Javne ljudske knjižnice Brezno. Ker je mnogo članov, ki ne izpolnjujejo dolžnosti, kakor zahtevajo pravila na članski izkaznici, je odbor ponovno sklenil, da se od 1. t. m. naprej vsak član, ki ne vrne tekom 24 dni izposojene knjige, kaznuje z globo 5 Din. Denar od teh kazni se bo porabil za nabavo novih knjig. Komur je na srcu, da se slovensko ljudstvo izobrazí, naj nam daruje kakšno knjigo, kajti naša knjižnica je še mlada in nima zadosti knjig, a tudi denarnih sredstev ne. Prosimo, da se oglase dobrotniki.

ROGAŠKA SLATINA. V zadnji številki «Kmetijskega lista» smo čitali članek iz Rogaške Slatine, ki je po vsej svoji vsebini tako poln laži

in klevet, da se morajo ježiti lasje pač vsakemu bralcu, ki ima količkaj čuta za poštenje v sebi. Napaden je bil na nesramen način tukajšnji državni kopaljški zdravnik, ki je v svoji službeni dolžnosti v lepem in poučljivem načinu opozoril Slatinčane in okoličane na vse napake, koje naj opuste, ako hočejo, da se Rogaška Slatina priljubi gostom, od kojih živi skoro vsak Slatinčan in okoličan. Ti poučljivi letaki, ki so priromali pod vsako streho, so marsikomu odprli oči in ga poučili, kaj se pravi, živeti čisto in higijenično ter kaj znači gostoljubje in pravo obnašanje napram gostom, ki nam prinašajo blagostanje v naše siromašne kraje. Obrtniki, posestniki, delavci in uradniki, vsi ti dobe zaslužka od Rogaške Slatine, ki pa more dajati zaslužek le, ako bo pri nas vsako leto dovolj gostov. Dotični dopisnik radičevskega «Kmetijskega lista» to sam dobro ve, zato je tem strahovitejša obsodba za tega človeka, ki na tak način hujska ljudstvo s svojim zlaganim dopisom. Naš zdraviliški zdravnik dr. Kolterer, ki ga je «Kmetijski list» prekrstil celo v Nemca in tučja, naj bo ponosen na svoje delovanje med ljudstvom in se naj ne ozira na to, kar trobi kak puhloglavec in brezvestnež v «Kmetijski list», ki ga tukaj itak skoro noben človek ne vpošteva in tudi ne bere. Plačilo za hudobnost in kleveto dobi «Kmetijski list» ali njegov dopisnik itak pred sodiščem. Tudi g. Bizjak, tukajšnji tovarnar, dobi gotovo svoje polno zadoščenje pri sodišču. Tvrška Bizjak slovi po vsej državi kot solidna, prvovrstna in higijensko urejena; samo kak zlobnež ji odreka ta sloves. Vsa zloba, napisana v omenjenem dopisu «Kmetijskega lista», bo skuhalo prizadetim gospodom v Rogaški Slatini dobro papriciran ričet, na kojega se le pripravite.

POLZELA. Ker iz našega kraja dobite malo dopisov, sem se odločil napisati Vam nekaj vrstic. Našo Savinjo pridno izkoriščajo gornjesavinjski splavarji, ki na Polzeli večkrat prenočujejo, zgodaj zjutraj pa odjadrajo naprej. Tudi izletniki nas pridno obiskujejo, ker je v bližini gora Oljka, ki se postavlja s svojo veliko romarsko cerkvijo daleč naokrog. V nedeljo 6. t. m. so nas

posetili paški diletantje in priredili v veliki gornji dvorani pri g. Cimpermanu «Desetega brata» ob številni udeležbi. Igralci so prav dobro rešili svoje vloge. Mnogo smeha sta izzvala Krjavelj in deseti brat. Med odmorom so tamburaši iz Rečice zaigrali nekaj lepih komadov. Po predstavi je bila prosta zabava.

BRASLOVČE. Naši Sokoli so nedavno prav lepo podali Petrovičovo šaloigro «Vozel», in sicer prvo na lepem novem odru. Med drugimi sta sodelovali dve naši učiteljici. Igralci so svoje vloge rešili prav izvrstno. Igrali so v pristnih hrvaških nošah. V nedeljo 13. t. m. bo priredil Sokol žaloigro «Preužitkarji», ki bo menda vsem ugajala. (Slike igralcev «Vozla» smo imeli v zadnji številki. Op. ur.)

GRADIŠČE. Od g. Janeza Titana, poštarja v Rankovcih, smo prejeli naslednje: Jaz se držim točno moje dolžnosti, da vse liste, ki prihajajo na mojo pošto, dostavim takoj. Isto storim tudi glede dostavitve «Domovine». Žal, jaz «Domovino» dobivam na svojo pošto v ponedeljek, zaradi česar je ne morem dostaviti že v petek ali soboto. V Gradišče dostavlja tukajšnji poštni sel pošto vsakega drugega dne z izjemo nedelje, torej v ponedeljek, sredo in petek. Ne more biti točno, kakor piše vaš dopisnik, da dobiva list v torek, saj v torek sploh ni dostave v omenjenem rajon.

ZBIGOVCI. Pred kratkim ustanovljena krajevna organizacija SDS se prav lepo razvija in se novi člani stalno priglašajo. Nasprotniki agitirajo z vso silo, da bi odvrnili naše ljudi od naše organizacije, češ, da so s tem, ker so stopili v našo organizacijo, zapustili svojo vero. Ker pa naši pristaši dobro vedo, da nima naša stranka proti veri ničesar, temveč še verske nauke bolj spoštuje kakor klerikalci, vsi ti poskusi ne uspejo. Svetujemo prizadetim, da prenehajo s takimi in podobnimi lažmi.

OSLUŠEVCI. Že precej let je preteklo, odkar so Osluševčani poskušali doseči ustanovitev postajališča. Bili so pri tem vztrajni in ta njihova vztrajnost se bo v nedeljo 13. t. m. poplačala, kajti tega dne ob 13. uri 27 minut se bo otvorit-

gori zarja na nebu in legajo dolge sence na vrtove. Pred stajo je leno posedal pastir in k njemu se je zafekel mali.

«Ti, Martine, veš kaj?»

«Kaj?» je zategnil pastir.

«Jaz pojdem v nebesa.»

Pastir se je zasmeljal.

«Ali ne verjameš?» se je nekoliko užaljeno zavzel Podlipčev.

«Res, res,» je pristavil nato, «prav za resnico pojdem!»

«Kako pa?»

«Kar tako! Najprej pojdem na Javornik —»

«Kaj misliš, da moreš z Javornika v nebesa?» ga je še vedno v smehu vprašal pastir.

«Zakaj ne? Saj je tja nebo prislonjeno, ali ne?»

«Ti si še majčken in ne razumeš tega,» je zdajci važno pripomnil pastir, ki je imel že svojih štirinajst let. «Ako greš na visoko goro, se razgrne spet svet pred teboj in nebo se odmakne. Še višje gore se ti pokažejo.»

«Potem grem pa na tiste —»

«Pa se ti spet zgodi kakor prvič —»

«No, pojdem pač dalje,» je z otroško trmo vztrajal deček, «pojdem do konca —»

«Tako prideš do morja —»

«Pa pojdem po morju —»

«Revček, kaj ti veš, kaj je morje! To je velika, velika voda. Kamor seže oko, sama voda. In po tej vodi plavajo velikanske ladje, večje nego naša farna cerkev —»

Zdaj ja mali utihnil. V srcu mu je sicer vstajal odgovor, da bi se pač odpeljal tudi s tako ladjo, vendar ni maral povedati tega. Vendar je prej plaha misel postala sedaj živa želja: oditi na svetu, po svetu do kraja, dokler

ne najde poti v nebesa.

Počasi je odšel proti hiši in spet k materi. Soba je bila polna ljudi. Tudi mladi gospodar Andrej je sedel zdaj poleg svoje žene Julke. Bil je bled in prepaden in je le na kratko govoril.

Kaj je povzročilo pri starem Podlipcu tako naglo smrt, tega ni vedel razen Julke živ krst na svetu. Andrej pa je menil, da mu pogledi vseh teh ljudi očitajo:

«Morilec!»

In kakor se jih je ogibal, je odmevalo zlobno tudi v njem:

«Morilec!»

Jel je drgetati kakor trepetlika.

«Moram malo leči,» je dejal ženi in jo s pogledom zaprosil, naj stopi v sobo z njim. Julka je še pobožala otroka, ga izročila svetarniku in odšla z možem.

«Kako ga je presunilo,» so si šepetali ljudje, ko sta mlada dva odšla.

«Oče je le oče!»

«Pa se menda nista nič prav razumela.»

«Oh, kaj se ne bi?! S takim očetom se je lahko razumeti —»

Potem so šušljali, pogledavali malega in skimavali z glavami.

«Ej, Julka je tudi reva,» je vzdihnila neka ženska.

Druga je začela z zateglim glasom:

Ena duša je pritekla.

Marija ji je rekla:

«Dušica, odkod si pritekla?»

Duša je rekla:

«Jaz sem prišla

skozi teh devet visokih gor, skozi teh devet globokih vod, skozi teh mlinskih kamnov devet —»

«Oh no,» jo je prekinila druga, «kaj boš

pravila!? Bog se usmili vernih duš v vicali in nam daj srečno zadnjo uro!»

Nato so govorili o trpljenju po smrti, o strašnih kaznih v vicali (pekla ni nihče omenil, da ne bi morda žalil domačih!) ter o nebeškem veselju. Tedaj je začela priletna ženica s cvilečim glasom:

«Na svet! Je res težko življenje —»

In takoj je poprijela za njo vsa hiša:

«Na svet! Je res težko življenje,

pa nič ne porajta, moj brat,

v nebesih naj čaka veselje,

uživala ga bova enkrat!»

«Podlipčev oče ga pa že zdaj,» je dodal svetarnik, otrnil sveče in pogledal, da se ne bi kje kaj vnelo. Na krožnik, ki je stal na mizi pred mirtvaškim odrom, je še dolil blagoslovljene vode in pritresel blagoslovljene soli.

Medtem sta Andrej in Julka ves čas ostala sama v svoji sobi. Andrej se je takoj, čim je videl, da je z ženo sam, sesedel na posteljo. Žena je jokala in si ni upala govoriti, ali njene solze so ta večer bičale Andreja huje nego še tako ostri udarci.

«Zame ni več mesta na svetu,» je naposled izbruhnulo iz njega. In solze, tiste strašne, dannadan zadrževane in zaklepane solze so mu jele polzeti po bledih licih. «Tebi sem enkrat za vselej zagrenil življenje, očetovo smrt sem zakrivil — vse samo zaradi zlobnih jezikov —»

«Andrej,» je komaj slišno jeknila žena.

Mož je odkimal in zastokal:

«Zame ni rešitve razen groba, pa še ta — ne vem, če me bo sprejel vase.»

In kakor v strašnem snu se je dvignil in zdrknil na kolena:

«Julka, angel božji, ali me boš mogla rešiti?»

(Dalje prih.)

veni vlak prvič ustavil na osluševskem polju ob majhni, toda lični stavbi, ki je domala zgrajena z domačimi žulji. Duša gradbenega konzorcija nemurni g. Josip Lah s svojo desno roko g. Ferdinandom Korparjem se je skozi tri mesece trudil, da se je delo dokončalo in otvoritev izposlovala. — Pridite v nedeljo 13. t. m. v čim večjem številu, da se boste z nami v Osluševcih skupno veselili!

DOLNJA LENDAVALA. Pri nas se je ustanočila nova stranka, katere voditelj je tukajšnji dekan in pa neki dr. Nemety. Nova stranka ima svoje glasilo, ki prav dobro obsoja Kleklovo stranko (SLS). Če se bo ta stranka obdržala, je dvomljivo. — V soboto 29. maja je predaval v hotelu «Krona» brat Grča o dobrovoljcih, pri čemer je opisal svoje doživljanje od ujetništva v Rusiji do svojega pohoda v Solun.

GOSPODARSTVO

Kmetijski pouk

POMOČ LETOŠNJEMU FIŽOLU!

Letos je fižol po naših krajih sploh slabo kalil in počasi lezel iz zemlje. Tudi prva njegova rast je šibka in pomanjkljiva. Letošnje hladno in mokro vreme je temu največ krivo. Mogoče, da je slabemu kalenju tu in tam krivo tudi premalo odbrano in zato slabo seme, ali vobče je povzročilo to slabo uspevanje skrajno neugodno vreme, ki ga imamo že vso pomlad. Hlad in dež ga kvarita in mu jemljeta odporno silo. Fižolovi grmi so redki, rastline same pa kakor bi bile blede. Če ga prepustimo samemu sebi, se lahko zgodi, da bo letina prav slaba, ker ga utegnejo kvariti tudi boleznin in drugi škodljivci.

Letošnjemu fižolu moramo pomagati, da se popravi. Redkih njegovih grmov ne moremo zgošiti, ali lahko pomagamo, da se vsaj to, kar je ostalo, bolj krepko razvija. Ugodnejše vreme bo gotovo pripomoglo, da se fižol nekoliko okrepi, popolnega zagotovila pa le nimamo, da se zadosti popravil. Zato priporočam, da mu sami pomagamo k bolj krepki rasti in k večji rodovitosti.

Priporočam se v ta namen, da ga letos bolj skrbno obdelujemo in da mu tudi gnojimo. Gnojiti mu je treba takoj, in sicer glavno s pomočjo čiljskega solitra. Za mernik posetve potrebujemo 10 kg čiljskega solitra, ki ga moramo dobro stolči, da ga laže raztrosimo. Tudi mu kaže primešati toliko količino drobne prsti, da ga laže razdelimo po vsem prostoru. Dalje je treba fižol dvakrat skrbno okopati in nazadnje še nekoliko prisuti, da bo bolje uspeval. Slednjič ravnamo povsem previdno, da ga poškopimo z raztopino modre galice in apna, slično kakor priporočam za krompir. Znano je, da se po takem škropljenju okrepi vsa rast, glavno pa je, da ga na ta način obvarujemo pred napadi glivičnih boleznin, zlasti pred pegavostjo fižolovega stročja, ki v mokrih letih tako rada nastopa in ki se ne kaže samo na stročju, ampak tudi na listju, posebno na mlajših in vrhnih delih listja.

Fižol je po naših krajih tako važna rastlina, pa naj si bo na njivi ali pa na vrtu, ta nizki ali pa ta visoki fižol, da ga ne smemo v nobenem pogledu zanemarjati. To velja še prav posebno v takih letih, ko se mora bojovati z vremenskimi nepravilnostmi!

Tedenski tržni pregled

ZITO. Cene zitu so se od našega zadnjega poročila zelo okrepile, in to ne samo v naši državi, nego tudi v inozemstvu. Vzrok temu so deloma zmanjšane žitne zaloge in pa tudi vesti, da so se ponekod izgledi na žetev poslabšali. Na novosadski blagovni borzi so bile zadnje dni za 100 kg naslednje cene: pšenica 312 do 325 Din, ječmen 150 do 165 Din, turščica 140 do 145 Din, moka <0> 505 do 525 Din.

ZIVINA. V cenah že dalje časa ni posebnih izprememb. Na zadnjem mariborskem seimu so

bile za kilogram žive teže naslednje cene: debeli voli 8 do 9 Din, poldebili voli 7-50 do 8 Din, plemenski voli 7 do 7-50 Din, biki za klanje 5-50 do 7 Din, krave, klavne, debele 6-50 do 8-50 Din, plemenske krave 4-50 do 6-25 Din, krave za klobase 3-50 do 4-25 Din, molzne in breje krave 6 Din, mlada živina 6-25 do 8-75 Din, teleta 10 Din.

Kratke vesti

— **Vrednost denarja.** Na zagrebški borzi se je dobilo 9. t. m. v devizah: 100 avstr. šilingov za 800-15 do 804-15 Din, 100 italijanskih lir za 208-97 do 210-17 Din, 1 dolar za 56-44 do 56-74 Din, 100 češkoslovaških kron za 167-70 do 168-70 Din.

— **Občni zbor hranilnice v Gorenji vasi** se bo vršil v nedeljo 20. t. m. ob 15. uri v hranilnični pisarni z običajnim sporedom. 115

„EDINOST“

Vestnik Zveze demokratske mladine v Ljubljani

LEPA MANIFESTACIJA NAŠE MLADINE V DOMŽALAH.

V nedeljo 6. t. m. ob 6. uri je imela domžalska «Edinost» svoj ustanovni občni zbor v restavraciji g. Bučarja. Zbora so se v lepem številu udeležile tudi organizacije iz Kamnika, Mengša in Ljubljane. Zborovalna dvorana je bila nabito polna.

Po poročilu predsedstva pripravljalnega odbora je povzel besedo delegat ZDM br. Šimnovec, ki je na kratko orisal pomen in namen nove organizacije. Za svoja izvajanja je žel obilo priznanja ter ga je navzoča mladina burno aklamirala. Dalje so zbor pozdravili zastopniki «Edinosti» iz Kamnika, Ljubljane in Mengša, v imenu k. o. SDS br. Rechberger in v imenu Sokola br. Stenovec.

Izvolil se je naslednji odbor: za predsednika br. Grošelj, za odbornike bratje Rechberger ml., St. Logar, Fr. Pirc, St. Hut, Vidmar, Levičar in Primc, v nadzorstvo pa brata Leljak in Rechberger st.

Po zborovanju se je vršila prosta zabava. Škoda le, da je moral mladina tako kmalu domov tako v Kamnik kakor v Ljubljano.

Bila je lepa manifestacija naše mladine za narodno in demokratsko idejo. Redka je prilika, kjer bi mladina pokazala tako navdušeno razpoloženje za idejo, ki jo gojijo naše organizacije. Le tako naprej in pridobili bomo srca tudi onih, ki še niso naši.

Tajništvo Zveze demokratske mladine ponovno opozarja organizacije Jesenice, Tržič, Litijo in Kranj, da nemudoma pošljejo izkaze o gibanju, oziroma o delovanju društev. Kranj naj poda poročilo za Strahinj in Dobravo. — Dalje opozarjamo na svoječasno okrožnico, da naj člani posameznih organizacij dopisujejo za list «Domovina». Poročila in dopisi naj se pošiljajo ZDM v Ljubljani, Gajeva ulica 2/1.

Vso napredno mladino vabimo, naj se organizira v «Edinosti». Kdor ima veselje do sporta, tamburaške godbe itd., naj se javi odboru v dotičnem okraju. Do sedaj obstojajo «Edinosti» poleg Ljubljane še v Kranju, Tržiču, na Jesenicah, v Kamniku, Mengšu, Domžalah, Litiji, Hrastniku, Strahinju pri Naklem in Dobravi nad Podnartom. Začeli bomo z ustanavljanjem novih organizacij, na kar že sedaj opozarjamo vso napredno kmetško in obrtno mladino. Marsikje bi radi ustanovili našo «Edinost», pa mogoče nimajo informacij in ne vedo, na koga naj se obrnejo. V vseh krajih ljubljanske in mariborske oblasti, kjer želijo, da se organizacija ustanovi, naj se obrnejo za vse informacije in navodila na Zvezo demokratske mladine v Ljubljani, Gajeva ulica 2/1.

— **Slovenska številka «Poljoprivrednega Glasnika».** Danes 10. t. m. je izšla v Novem Sadu slovenska številka «Poljoprivrednega Glasnika», najboljšega in najbolj razširjenega kmetijsko-strokovnega lista v naši državi. Ta številka bo v spisih in slikah podala pregled kmetijstva v Sloveniji z namenom, da se predvsem naši bratje Srbi in Hrvati seznanijo z našimi kmetijskimi razmerami. Sotrudniki so skoro sami priznani slovenski kmetijski strokovnjaki. Prvo stran platnic bo krasila izvirna umetniška slika slovenskega akademskega slikarja Rudolfa Maršiča. Glede na pomen, ki ga ima ta opis kmetijskih razmer v Sloveniji, se ta številka «Poljoprivrednega Glasnika» prodaja tudi posebej ter stane 20 Din izvod. Naročila sprejema uprava lista v Novem Sadu, Željezniška ulica 20. Toplo priporočamo naročitev te številke «Poljoprivrednega Glasnika» vsem, ki hočejo dobiti kratek pregled kmetijstva v Sloveniji.

Tajništvo ZDM rađe volje pomaga z vsemi potrebnimi tiskovinami in podrobnimi navodili. Vpiše se lahko vsak moški in ženska med 14. dovršenim do 30. leta. Starejši člani se smatrajo samo za podporne. Upamo, da naš poziv ne bo ostal brez uspeha. Naše somišljenike prosimo, da nas v našem stremljenju krepko podpirajo.

Nogometna tekma v Domžalah. V nedeljo je odigrala ljubljanska «Edinost» nogometno tekmo proti S. K. Disk v Domžalah s 5 : 3 (7 : 2) v korist «Edinosti». Igra je bila zanimiva ter je privabila tudi dokaj publike. Žal, da agilni S. K. Disk ne pride do boljšega sportnega prostora, kjer bi imela publika mnogo več užitka od nogometnih tekem.

Iz Zveze kulturnih društev v Ljubljani

OBČNI ZBOR ZVEZE KULTURNIH DRUŠTEV V LJUBLJANI.

V četrtek 3. t. m. se je vršil v Ljubljani VI. redni občni zbor Zveze kulturnih društev, ki je matica vsega naprednega kulturnega življenja ljubljanske oblasti. Zbor je otvoril ob navzočnosti delegatov predsednik ZKD ravatelj g. Anton Jug. Zahvalil se je za lepo udeležbo, pozdravil predsednika mariborske ZKD gospoda Skalo ter se spomnil s toplo zahvalo vseh onih činiteljev, ki so moralno in gmotno podpirali ZKD pri njenem kulturnem delovanju. Zahvalil se je narodnemu poslancu g. ministru dr. Gregorju Žerjavu, naprednemu tisku, šeri higijenskega zavoda g. dr. Pirca, društvu «Treznost», gerentskemu svetu mesta Ljubljane, prosvetnemu oddelku velikega župana ter vsem denarnim in bančnim zavodom.

Nato je tajnik ZKD g. Rudolf Prešern podal obširno in pregledno sestavljeno tajniško poročilo, ki je obsegalo najprej statističen pregled delovanja vseh v Zvezi včlanjenih društev, nato pa sliko delovanja ZKD same.

STATISTIKA VČLANJENIH DRUŠTEV.

Ob zadnjem občnem zboru, ki se je vršil 7. junija 1925, je imela ZKD včlanjenih 284 društev v ljubljanski in mariborski oblasti. Ker pa radi obsežnega delokroga ni mogla v polni meri ustrezati željam svojih društev, se je pokazala nujna potreba cepitve dela, in tako je nastala poleg obstoječe ZKD za ljubljansko oblast še nova popolnoma samoupravna posestrimska organizacija ZKD za mariborsko oblast. Dne 4. oktobra 1925. ob ustanovnem občnem zboru v Mariboru smo predali Mariboru 98 društev, spadajočih pod takojšnjo oblast. Če vpoštevamo to predajo društev, je ostalo ljubljanski ZKD v minulemu letu 186 društev. Sedanji stalež (dne 31. maja 1926.) pa znaša 225 članskih društev, kar znači prirastek 39 društev v tekočem letu. V teh društvih je včlanjenih po došlih statističnih poročilih 30.856 ljudi, 41 društev poseduje lastne domove, 28 društev deluje v tujih, deloma skupnih društvenih domovih; 50 društev izkazuje lastne prapore.

Knjižnice.

Društva ZKD imajo 100 lastnih knjižnic. V njih je 103.500 knjig, in sicer 62.330 slovenskih, 29.964 nem-

skih in 11.206 drugojezičnih knjig. Te knjige so se izposodile v tekočem letu 288.620 osebam. Poleg knjig so večinoma vse knjižnice imele tudi čitalnice, v katerih je bilo na razpolago 98 dnevnikov, 83 tednikov, 129 mesečnikov in 50 znanstvenih revij.

Dramatika.

Lastnih odrov izkazujejo društva 87, igralcev diletantov 1389. Odrj imajo v prepisu 2045 iger, 248 kulis in izprememb; v minuli sezoni so uprizorili 491 predstav, katerih obisk je znašal 54.634 oseb.

Predavanja.

Pri naših društvih je bilo v minuli sezoni 547 predavanj, obisk je znašal 27.274 ljudi.

Pevska in tamburaška društva.

Pevskih društev, oziroma odsekov je včlanjenih v ZKD 41 s 1089 pevci. Koncertov je bilo v minuli sezoni 73; obisk je znašal 8540 oseb. Radio-koncertov je bilo v minuli dobi 44, obisk je znašal 3174 ljudi. Nadalje imajo društva ZKD 43 tamburaških odsekov, 22 društev, ki izkazujejo lastno godbo na lok, oziroma na pihala. Njihovi koncertni nastopi so imeli v minuli sezoni obisk 9560 ljudi.

To je statistika živalnega delovanja društev na deželi. Ze itak ogromne številke bi bile seveda še večje, če bi se vsa društva zavedala velikega pomena in točno in pravočasno poslala statistična poročila. Žal, smo prejeli le 79 % poročil, dasiravno smo opetovano naglašali potrebo celokupnega odziva vseh naših članov.

DELOVANJE CENTRALE ZKD V LJUBLJANI.

Tudi ZKD sama je z vsemi svojimi silami delovala v prosep in napredek narodne prosvete. V prošlem letu ima zaznamovati na vseh poljih lepe uspehe.

Ljudske knjižnice.

V pretekli sezoni je ustanovila ZKD 16 novih knjižnic, katere je založila s 1118 knjigami. Doslej je ustanovljenih potom ZKD skupaj 47 ljudskih knjižnic, katere so dotirane od ZKD s 4136 knjigami. Poleg tega smo novoustanovljene knjižnice založili z vsemi potrebnimi tiskovinami, članskimi izkaznicami in navodili o pravilnem vodstvu istih.

Da se veselje snovanja ljudskih knjižnic čim bolj poživlji, je priredila ZKD od 30. januarja do vštetelega 2. februarja t. l. knjižničarski tečaj, na katerem se je predavalo o pravilnem vodstvu ljudskih knjižnic. Tečaj je bil istočasno združen s knjigoveshkim tečajem, katerega namen je bil priučiti knjižničarje lastne vezave in popravila raztrganih knjig. Tečaja se je udeležilo 14 društev s 17 delegati. Udeleženci so si tekom tridnevnega pouka in praktičnih vaj prisvojili najpotrebnejše znanje knjigoveshke stroke.

Predavanja.

Drugo torišče kulturnega delovanja ZKD so bila predavanja po deželi. Zvezi je v tej panogi poleg Državnega higijskega zavoda in Društva za gojenje treznosti, ki sta ji stavila na razpolago vse gospe zdravnike in predavateljce, ki so prirejali predavanja poljudno znanstvene, gospodarske in zdravstvene vsebine. ZKD je priredila do 31. maja t. l. v 86 krajih ljubljanske oblasti 251 predavanj, katere je obiskalo 21.378 ljudi.

Najbolj so zanimala higijska predavanja. Poleg dežele je ZKD priredila poljudna predavanja tudi v Ljubljani z velikimi uspehi. Prirejali smo večinoma higijska predavanja: o tuberkulozi, o alkoholizmu, o kožnih in spolnih boleznih, o otroških boleznih in o vrazilah, o pravilni prehrani male dece, o prvi pomoči pri nezgodah, o načinu pravilnega življenja itd. Vsa ta predavanja so napolnila dvorano Maticice do zadnjega kotička in so žela najtoplejše zahvalo občinstva. Končno smo priredili predavanja o Češkoslovaški, o legionarjih itd.

Dramatika in odri.

ZKD je posvečala svojo skrb tudi napredku podeželskih gledaliških odrov in dramskih društev. Našim članom smo preskrbeli zaželjene igre deloma iz lastnega arhiva, deloma smo si igre izposodili drugje. V svojem lastnem arhivu imamo danes 97 dramskih del, prepisanih večjidel v petih izvodih, ter 82 dram v tisku, deloma iz Tallje, Odra itd. Skupno število vseh iger, ki so last ZKD, je 567 komadov. Seznan teh iger izide v najkrajšem času. Do 31. maja smo v prošli sezoni izposodili 276 iger na 172 društev. ZKD si je nadalje nabavila svojo prvo gledališko garderobo, katero izposoja včlanjenim društvom. V zalogi so francoske uniforme, bidermayerji in vse kompletno za igro «Mefistov izum». Kmetijske kostume in druge za navadne vloge morajo društva kriti iz lastne zaloge, ker imamo na razpolago le to, kar je najpotrebnejše in česar na deželi ni dobiti. Ta garderoba se izposojuje za nizko izposojevalnino, toda pod strogimi pogoji glede točne in brezhibne vrnitve.

Dne 31. oktobra do 2. novembra 1925. je priredila ZKD režiserski tečaj, katerega namen je bil potom praktičnih vaj in predavanj skrbeti za napredek režiserjev na deželi. Tečaja se je udeležilo 36 društev s 53 delegati.

Dne 25. aprila t. l. se je vršil krajevni tečaj o šminkanju na Bledu, katerega so se udeležila naša društva na Gorenjskem.

Nadalje je organizirala ZKD vzorno turnejo nekaterih članov Narodnega gledališča v Ljubljani po večjih podeželskih odrih. Namen akcije je bil zgolj vzgojnega in poučnega značaja.

Glasba in petje.

Pa tudi na polju glasbe in petja se širi delovanje ZKD. V tekočem letu se je ustanovilo novih 15 tamburaških društev in odsekov. ZKD jim je dobavila proti odplačevanju na obroke 109 tamburaških instrumentov. Potom dopisov in okrožnic smo vspešno burali zlasti mladino in delavstvo v ljubezni do te primitivne stopnje glasbe, do tamburaštva.

V svrhu naraščajca pevovodij in poglobitve ljubezni do petja je priredila ZKD od 4. do 6. junija pevski in pevovodski tečaj pod vodstvom naših pevovodij in skladateljcev. Na tečaju so se vršile poleg pouka iz teorije, fonetike in glasbene zgodovine tudi praktične vaje iz pevovodstva pod vodstvom kapelnika g. Zorka Prelovca.

Kino.

Končno se je ZKD posluževala tudi najnovejšega načina ljudske izobrazbe in širjenja prosvete, to je kinematografa in filma. Nabavila si je dva potujoča kinematografska aparata in 12 poučnih filmov: o čebeli, o postrvih in ribah, o lovu na krokodile itd. S temi filmi prirejamo na deželi predstave, deloma združene s predavanji. Poleg tega je ZKD dajala navodila za praznovanje koroškega plebiscita, Cankarjeve proslave, proslave 50letnice nestorja slovenske drame g. Danila itd.

Po prečitanju tajniškega in blagajniškega poročila je bil odboru izročen absolutorij, na kar so sledile

VOLITVE.

Izvoljen je bil za predsednika dosedanji predsednik ZKD ravnatelj g. Anton Jug, za odbornike pa gg. profesor Breznik, R. Binter, Pavel Borštnik, profesor Pavlič, Avgust Pertot, Rudolf Prešern, Franc Govekar, Emil Adamič in Anton Patik. Za preglednike so bili izvoljeni gg. ravnatelj Juvanc, ravnatelj Jeran in dr. Lah.

Po volitvah se je razvila živalna debata, tekom katere je bilo stavljenih in sprejetih več umestnih predlogov in vpoštevanja vrednih nasvetov. Profesor G. Zgrabljič je v imenu društva «Soče» želel, da posveča ZKD čim več pažnje našim neodrešenim bratom, zlasti pri predavanjih na deželi. Tajnik g. R. Prešern je predlagal, naj vsa včlanjena društva uvedejo za ZKD enotno bilančno dobo, ki se bo krila s poslovnim letom ZKD, to je od 1. junija do 31. maja, kar je velike važnosti za zanesljivo statistiko.

Pevski tečaj ZKD v Ljubljani. V nedeljo 6. t. m. ob 20. uri je ZKD s prav pristrčno slavnostjo zaključila svoj trodnevni pevski in pevovodski tečaj. V prostorih restavracije «Zvezda» so se zbrali v prijateljskem krogu predsedstvo ZKD, vsi gg. predavatelji, udeleženci tečaja, pevsko društvo «Ljubljanski Zvon» ter odbor pevskega društva «Slavec» in orkestralnega društva Glasbene Maticice. Zaključno prireditev je otvoril predsednik ZKD ravnatelj g. Anton Jug, ki je v vznešenih in pristrčnih besedah opisal pomen naše pesmi za narod. Zahvalil se je v imenu ZKD vsem gg. predavateljem, orkestralnemu društvu Glasbene Maticice in društvu «Ljubljanski Zvon» za lepi koncert, društvu «Slavec» za pevsko razstavo, prosvetnemu oddelku velikega župana Ljubljana in Maribor za moralno podporo, Glasbeni Matici za vsa učila ter vsem drugim činiteljem. V imenu udeležencev sta izrekla zahvalo predavateljem in odboru ZKD za lepo uspeši tečaj učitelj g. Josip Čulek in učiteljica gdč. A. Škerletova. Pevsko društvo «Zvon» in kvartet istega društva sta nastopila medtem z lepimi narodnimi skladbami.

Davki se morajo tudi znižati

Minister Pucelj pravi v «Kmetiskem listu», da zakonski načrt o izenačenju davkov ni tako dober, kakor bi bilo želeli, češ, da je davčni zakon pač najboljši tisti, ki ga sploh ni. Tak izgovor aktivnega ministra, ki nosi soodgovornost za predloženi zakonski načrt, samo dokazuje, s kako površnostjo radičevci rešujejo važna gospodarska vprašanja.

Radičevska stranka je imela vse leto dovolj časa, da bi pomagala izdelati v vladi tak zakonski načrt o izenačenju davkov, ki bi vsaj deloma odgovarjal željam prebivalstva. Minister Pucelj priznava, da vlada, v kateri je on minister za kmetijstvo in vode, tega ni storila, s čimer je sam obsodil njeno in svoje delo.

Edino tolažbo vidi minister Pucelj v tem, da bo nova večja davčna bremena morala plačevati prebivalstvo vse države, ne pa samo prebivalstvo posameznih pokrajin. To je seveda zelo slaba tolažba, od katere prebivalstvo Slovenije ne bo imelo nobenih koristi. Slovenci so zahtevali izenačenje davkov zato, da bi se jim previsoka davčna bremena zmanjšala in izenačila z onimi pokrajinami, kjer so bila manjša kakor pri nas.

G. Puclju kot ministru vlade, ki je predložila novi načrt davčnega zakona, nikakor ne pristojajo zagotovilo, da bo po izenačenju davkov laže doseči njihovo znižanje, ker se bo proti njim uprlo prebivalstvo vse države in nele posameznih pokrajin. To kaže le nerestnost njegovega dela v vladi. Zakaj pa je minister Pucelj sploh dovolil, da se zahtevajo tako veliki davki, za katerih znižanje se bo treba šele boriti. Kdo pa se bo končno tudi boril za to znižanje? Ali morebiti vladna večina? Če bi imela vladna večina ta namen, potem bi to znižanje že s predložitvijo zakonskega načrta o izenačenju davkov lahko dosegla brez vsakega boja. Tega vladna večina ni storila, kar je bilo spričo povečanega državnega proračuna tudi popolnoma umljivo.

Poziv ministra Puclja na opozicijske stranke, naj se izogibajo vsake demagogije in naj ne postavljajo pretiranih zahtev, češ, da bi to moglo roditi nasproten učinek, ker bi se lahko zgodilo, da bi prečani še naprej nosili največji del državnih izdatkov, je samo lep izgovor. Prečani hočejo izenačenje, pa tudi zmanjšanje davkov. Zlasti pri nas v Sloveniji se morajo znižati neznosna davčna bremena, ki grozijo uničiti vse naše gospodarsko življenje. Da je ta naša trditev dejstvo, tega g. Puclju menda ni treba dokazovati. Spričo takega stanja v Sloveniji bi se moral g. Pucelj malo odločneje in resneje poprijeti davčnega vprašanja, ne pa samo pisati nezmislne tolažbe v svojem listu.

Pribičevičev shod v Metliki

Čim bolj se bliža 13. junij, dan velikega ljudskega zborovanja v Metliki, tem večje navdušenje vlada v vseh krajih Bele Krajine. Od vseh strani prihajajo pripravljalnemu odboru v Metliki prijave o veliki udeležbi našega ljudstva na tem zborovanju. Vse željno pričakuje, da bi videlo in čulo našega prvoboritelja Svetozarja Pribičeviča. Tega dne bomo videli v Metliki tudi naše narodne duhovnike iz Žumberka, ki bodo na zborovanju z lepim zgledom prednjačili svojemu narodu. Tako n. pr. javlja župnik Gvozdanović iz Radatovića (Sv. Nedelja) pripravljalnemu odboru v Metliki naslednje:

«Na Vaše vprašanje glede manifestacijskega zborovanja SDS v Metliki javljam, da bo naših pristašev iz občine Radatovića došlo na shod 400 ljudi, v sprevidu pa bo sodelovalo iz iste občine 25 okrašenih vozov pod jugoslovenskimi zastavami. Istotako bo došlo na zborovanje iz naše občine 20 fantov na konjih pod jugoslovenskimi zastavami. Sv. mašo bom čital ob osmih zjutraj, da bom lahko s svojimi ljudmi prišel pravočasno v Metliko. Čujem, da se tudi v drugih občinah pripravljala narod k čim večji udeležbi na zborovanju SDS in da vidi ter čuje svojega prvoboritelja.

Z demokratskim pozdravom

Gvozdanović.

župnik v Radatoviću.

Tako delajo naši narodni svečeniki iz Žumberka. Kako pa drugi? Če bi ne bili nesrečni sluge politike, potem bi nikjer vera ne pešala in bi tudi mi naše duhovnike radi imeli.

V primeru slabega vremena se bo shod vršil v vseh prostorih čitalnice v Metliki. Železniške zveze so zelo ugodne ter je tudi preskrbljeno za zadostno število vagonov.

Protestno zborovanje proti farnemu gospodarstvu v Žužemberku

V nedeljo 30. maja je sklicala krajevna organizacija SDS v Žužemberku protestno zborovanje proti tamošnjemu farnemu gospodarstvu. Zborovalci, katerih je bilo okrog 600, so izvajanjem govornikov pazno sledili ter ob viharnem odobravanju soglasno sprejeli naslednjo resolucijo:

Davkoplačevalci, zbrani na protestnem zboru dne 30. maja v Žužemberku, kar najodločneje protestirajo:

1. Da se glede popravila župnišča prvotna konkurenčna razprava ni vršila v smislu razglasa št. 16.946 z dne 27. oktobra 1924., temveč so se vabljeni davkoplačevalci s silo odstranjevali, dočim se je dovoljevalo, da so glasovali farani iz Šmihela in Hinj o stroških, ki naj jih nosita Dvor in Žužemberk, h katerim pa oni ne prispevajo ničesar.

2. Protestiramo proti temu, da se je že itak nezakonito določeni znesek 554.000 Din samolastno in, kakor zatrjuje stavbeni odbor, brez njegove vednosti zvišal na en milijon dinarjev.

3. Izražamo svoje največje začudenje nad tem, da se stara, veličastna stavba, ki je bila svoj čas podarjena cerkvi, z razstrelilnimi snovmi podira, pri čemer gredo v zgubo oni težki tisočaki, ki so bili šele preteklega leta izdani za popravila.

4. Izjavljamo, da nas kot umne gospodarje in kmetovalce veseli zamišljena preuredba gospodarskih poslopij, mnenja pa smo, da naj g. dekan to preuredbo izvrši iz obilnih dohodkov, ki mu jih donaja njegovo umno lastno gospodarstvo, ter naj ne nalaga nam plačevanja, ki že itak komaj dihajo pod silnim bremenom davkov, koje smo obvezani plačevati.

5. Zahtevamo, da se župnišče popravi po prvotnem načrtu v okviru zneska, ki je bil pogojen s tvrdko Probuda, kar najodločneje pa odklanjamo vsako nadaljno obremenitev. Posebno še protestiramo proti temu, da se smatra za dopustno in pravilno glasovanje davkoplačevalcev sosednjih fara, ki ne plačujejo nikakih dajatev za popravila tukajšnji fari.

6. Prepričani, da živimo v državi reda in zakona, zahtevamo kar najodločneje, da v smislu določb g. dekan prispeva iz farnega premoženja primeren les, ki bi se za stavbo lahko uporabil, odnosno prodal.

BELEŽKE

+ **Obsojen obrekovalc.** V torek je bil pred beograskim sodiščem obsojen na tri mesece zapore in povračilo pravnih stroškov bivši poslanec dr. Mračilo Ivanič, ki je v svojem listu «Radikal» pisal, da je poslanec dr. Žerjav kot minister za šune in rudnike oškodoval državo za 80 milijonov dinarjev, ker je sklenil z zagrebško družbo «Nihag» pogodbo za izsekavanje državnih gozdov. Obsojeni dr. Momčilo Ivanič v sodni razpravi svojega obrekovanja ni mogel dokazati ter je sodišče ugotovilo, da se dr. Žerjavu ne morejo očitati nobene nepravilnosti. Z obsodbo dr. Momčila Ivaniča so bili moralno obsojeni tudi klerikalni listi, ki so ponatiskovali njegove laži in vprizorili veliko gonjo proti obrekovanemu dr. Žerjavu. Ali bodo sedaj popravili prizadeto krivico?

DOMAČE NOVOSTI

* **Vodnikova družba.** Novi člani še vedno pristopajo. Število članov se že približuje devetemu tisočaku. Ako vsi poverjeniki store svojo dolžnost, bo družba v prvem letu štela nad 12.000 članov. Družbin koledar, imenovan «Velika praktika», pride v kratkem v tisk. Njegova vsebina je raznovrstna in pestra, zlasti ker so vsi sestavki bogato ilustrirani. Tudi druga knjiga prirodoslovne vsebine bo lepo ilustrirana. Tudi ta je že v tisku. Veliko pozornost bosta gotovo vzbudili obe leposlovni knjigi, katerih avtorja sta dva najboljša naša pisatelja Vladimir Levstik in Juš Kozak.

* **Odkritje spomenika kneginji Zorki.** V Beogradu so odkrili na Kalimegdanu spomenik kneginji Zorki, materi kralja Aleksandra. Svečanosti so prisostvovali princ Pavle in princesa Olga, diplomatski zbor, člani vlade in Narodne skupščine, generaliteta in številne dobrodelne korporacije.

* **Kongres narodnih železničarjev v Ljubljani.** V nedeljo je bil v Ljubljani z manifestacijskim zborovanjem v Narodnem domu zaključen VIII. redni kongres Udruženja jugoslovanskih narodnih železničarjev. Ljubljana nedvomno še ni videla v svoji sredi tako ogromnega števila narodnih železničarjev kakor ta dan.

* **SDS shod v Jarenini** se bo vršil 29. t. m. Posetile bodo Jarenino tudi sosednje organizacije. Shod bo veličastna manifestacija za idejo Samostojne demokratske stranke. Vršil se bo zjutraj po cerkvenem opravilu na prostem pri vaški lipi.

* **Gostovanje članov ljubljanske drame v Murški Soboti.** Člani ljubljanskega dramskega gledališča obiščejo tudi letos Murško Sobotu. Vprizorijo pa samo dve igri, in sicer Schnitzlerjevega «Anatola» in Petrovičeve «Duše».

* **Redek pojav v čebelarstvu.** Pišejo nam: V Kropi pri Gornjem gradu je kmet in gostilničar g. Franc Krajnc, ki se bavi tudi s čebelarstvom, dobil roj dne 14. maja in dotični roj je rojil drugič dne 6. t. m. To je redki primer, posebno pa v letošnjem za čebele jako neugodnem času.

* **Potres na Tačjem vrhu.** Pišejo nam: 4. t. m. smo občutili pri nas potresni sunek. Smer mu je bila od jugovzhoda proti severozapadu. Čutilo se je, kakor da bi se kaj prevalilo. Drugi potres se je pa čutil 8. t. m. s precej močnim tresenjem. Prvi potres je bil ob 9. uri 35 minut zvečer, drugi pa ob 11. uri 26 minut ponoči. Škode potres ni napravil.

* **Novice iz Mojstrane.** Pišejo nam: Ob binkoštih se je pripeljal ravnatelj g. Albert Pečovnik z avtomobilom do Aljaževega doma v Vratih. Bil je to prvi avto v Vratih. — Naši Sokoli bodo postavili nov zidan dom. Zato so šli te dni z velikim veseljem podirati les, katerega bodo prodali in denar porabili za dom. V mojstranski sokolski dvorani je gostoval Sokol iz Hruščice z lepo uspešo predstavo «Maruša». Še večkrat nas posetite! — Mesec junij se je začel pri nas nesrečno. Na državni cesti blizu kolodvora se je zaradi hitre vožnje nevarno ponesrečil neki motociklist.

— Na praznik sv. Rešnjega Telesa je bilo pri nas deževno. Zato se ni mogla procesija vršiti zunaj po poljih, temveč smo ostali kar v cerkvi. Vseeno pa so domači fantje z vso vneto streljali. Nesreča se ni zgodila nobena, ker so naši fantje zelo previdni. — Dne 5. t. m. so imeli naši finančni stražniki posebno srečo. Ob štirih zjutraj so vjeli v Belci pod Kepo celo družbo deklet, ki so mislila brez potnih listov iti na Koroško. Zato so morala tudi nazaj brez njih. — Napredni beliški fantje so se zbrali v pevski zbor. Vaje imajo dvakrat na teden. Želimo jim mnogo uspeha.

* **Glavni dobitek državne razredne loterije zadet v Brežicah.** Glavni dobitek državne razredne loterije je zadela št. 53.893. Srečni lastniki polovične srečke so trije obrtniki v Brežicah. Kdo je lastnik ostale polovice, ni znano.

* **Smrtna kosa.** V Mokronogu je umrl v starosti 16 let Ladislav Kajbič, praporščak tamkajšnjega sokolskega naraščaja. — V Celju je umrl od kapi zadet g. Karel Goríšek, posestnik in bivši večletni župan na Teharjih pri Celju. — Umrla je v Trbovljah v starosti 74 let ga. Katarina Jermanova, rojena Lanišnikova, nekdanja posestnica. — Blag jim spomin!

* **Nesrečna obitelj.** Iz Radoslavcev nam pišejo: Pri nas je umrl leta 1917. na jetiki kmetovalec Franc Marinič. Njegova dva oženjena brata sta na isti bolezni umrla že pred vojno. Leta 1922. je jetika zahtevala novo žrtev, namreč njegovega sina Franceta Mariniča. Dne 20. aprila t. l. je umrla hčerka Marija, omožena Novakova, v 27. letu svoje starosti, mesec dni pozneje pa druga hčerka Antonija v starosti 20 let, obe na jetiki. Nesrečni obitelji naše sožalje!

* **Nesreča pred oltarjem.** Iz Nemške Loke nam pišejo: Na dan sv. Rešnjega Telesa smo imeli pri nas žalostno mašo. Župniku, ki mu iz rane na nogi teče že več let, je postalo slabo, da se je zgrudil na tla. Ljudje so takoj priskočili na pomoč ter nesli nezavestnega v župnišče.

* **K tatvini trt v Mirni Peči.** Svoječasno smo poročali, da so bile v vinogradu g. Antona Jankla ukradene izkopane trte. Naša vest, da se je ukradeno blago našlo v vinogradu g. Antona Novaka, je neresnična. Tudi ni g. Anton Novak tatvine priznal. Proti g. Novaku je bila sicer vložena od strani orožništva kazenska obsodba po tozadevni naznanitvi g. Antona Jankla, toda g. Anton Novak je bil pri razpravi 25. maja t. m. oproščen, ker se je izkazalo, da je v svojem vinogradu zasadil lastne cepljenke. S tem popravljamo krivico, ki smo jo po napačni informaciji delali g. Novaku.

* **Samomor v duševni zmedenosti.** Te dni se je obesil na skednju 40letni delavec Janez Dimitrovič iz Srebrnika pri Sv. Petru pod Sv. Gorami. Z njive se je nenadoma napotil domov, splezal po lestevici na skedenj, kjer si je vrv že prej pritrčil na slemenu ter pripravil zanjko za obesenje. Samomorilec je bil duševno manjvreden človek in trdovraten alkoholik. Na vsak način je storil svoje dejanje v duševni zmedenosti.

* **Nesreča.** Dolenjelendavski orožniški vodja poručnik g. Podobnič je na kegljišču v gostilni pri Deutschu pri metanju krogle tako nesrečno padel, da si je zlomil roko.

* **Požar.** Te dni okoli 2. zjutraj je na Janževi gori pri Selnici izbruhnil požar pri posestniku Martinu Mačku. Požar je uničil hlev, stiskalnico in skedenj. Gasilci so stanovanjsko poslopje ter druge v bližini se nahajajoče objekte rešili. Gašenje je bilo zelo oteženo, ker v bližini ni nikake vode. Škoda je deloma krita z zavarovalnino. Najbrže je bil ogenj podtaknjen.

* **Velik vlom v Ptuj.** Te dni ponoči so vlomili doslej neznani zlikovci v prostore trgovca Zorka na Bregu pri Ptuj. Trgovino so dobesedno opleni. Celokupna škoda se ceni na 300.000 dinarjev. Vlomilci so se pripeljali s tovornim avtom. Ko so jih opazili stanovaleci nasproti stoječe hiše, so lopovi spretno hlinili, kakor da je nekomu slabo ter da ga pomagajo spraviti na voz. V tem času pa so opravili svoje vlomilske posle. Orožništvo, ki je takoj pričelo z zasledovanjem, je ugotovilo, da so se odpeljali v smeri proti Krapini na Hrvatsko.

* **Samomor v Prekmurju.** V Veščici pri Murški Soboti se je obesila 31letna posestnikova žena Terezija Kutušova. V smrt je šla zaradi sporov v obitelji.

* **«Brezalkoholna Produkcija», Ljubljana, Poljanski nasip 10/7, pošlje vsakemu naročniku «Domovine» zanimiv cenik brezplačno. Zahtevajte ga takoj; ne bo vam žal!**

52

* **Nenadna smrt.** Te dni je bil Rok Košnik, 25letni hlapec pri posestniku Kodelji v Ljubljani, zaposlen na dvorišču s kidanjem gnoja. Med delom se je z 2 m visokega gnojišča zgrudil nenadoma mrtev na tla. Mogoče se je Košnik dotaknil nad gnojiščem napeljavane električne žice in ga je ubil tok, bolj verjetno pa je, da ga je zadela kap.

SOKOLSTVO

Sokolska prireditve v Jarenini je prav lepo uspela. Ob nameravanem pričetku je curkoma lilo, pa je zasijalo zopet solnce in lični vrtni prostori g. Cvilaka so se napolnili. Res smo se čudili spretnim kretnjam mladeničev in mladenk, ki so prvič nastopili na svojem novem sokolskem odru. Menda neprekosljiv pa je bil »Čevljar baron«; kar zadivil je občinstvo. Na občjo željo se bo igra ponovila 19. t. m.

Sokolsko društvo v Boštanju ob Savi bo v nedeljo 13. t. m. ob petletnici ustanovitve slavilo razvitje prapora. Prapor je izvršil prav lepo Državni zavod za žensko domačo obrt v Ljubljani pod vodstvom ravnatelja našega rojaka brata Boža Račiča. Razvitje se bo vršilo ob pol štirih popoldne. Nato bo javen telovaden nastop, na kar sledi prosta zabava. Sodelovali bosta krška sokolska fanfara in domača gasilska godba.

IZ POPOTNIKOVE TORBE

PISMO IZ ŽUŽEMBERKA.

Zužemberk, koncem maja.

Po dolgem času naj se v naši priljubljeni »Domovini« zopet enkrat oglasim. Tudi mi prebivalci divne Krške doline tožimo in zabavljamo zaradi večnega slabega vremena. Drugače je pa pri nas vse bolj po starem. Letina se nam obeta dobra, posebno sadje kaže jako lepo. Pa tudi drugih pridelkov bomo imeli, ako nam toča vsega ne zbije. Bog nas obvari te ali pa kakšne druge nesreče, saj smo že itak močno udarjeni. Poleg velikanskih davkov bomo morali šteti še lepe vsote za prezidavo našega župnišča. Mesto da bi se delalo bolj s pametjo in sedanjim težkim časom primerno, da bi vse skupaj stalo tem manj, se dela, kakor bi bili mi ubogi farani sami ameriški milijonarji. Malo bi se gospodje morali že ozirati na to, da tako siromašna fara, kakor je naša, ne more postavljati v teh časih takih gradičev. Izostati bi moral že prav posebno vsak luksus ter bi se moralo gledati na to, da se dela po načrtu, ne pa, da se že itak visoko dovoljena vsota še poviša. In nekaj bi morali g. dekan tudi sami prispevati, saj je nadarbinsko posestvo eno največjih in najlepših v naši fari. Vsaj stavbni les bi lahko dali iz teh gozdov, ne pa, da se ta za drag denar kupuje. Kaj pa je tudi treba dvema duhovnima gospodoma toliko sob, ako pomislimo, da ima pri nas kmet kvečjemu po dve izbi in šteje družina ponekod po deset oseb.

Kakor se sliši, bo stalo celo popravilo farovža do štiri milijone kron, in ta velikanski znesek naj uboga in zadolžena fara plača v petih letih. Čez par let bo moral pri nas peti boben, če se bo z nami tako postopalo. Zadolženi smo že sedaj skoro vsi, nekateri že toliko, da cela kmetija ni več toliko vredna; tudi nagl in bosl smo že, tarejo nas poleg velikanskih davkov še doklade za ceste, občino itd. in sedaj naj plačujemo še visoke farovške doklade. Vse to nas mora popolnoma ugonobiti. Popolnoma smo že obupani, ker vidimo, da bomo kmalu pognani z gruntov. Obrniti pa se ne vemo na koga. Naši slovenski poslanci, posebno klerikalni, ki jih je v Sloveniji 20, se za nas prav nič ne brigajo. Oni, ki imajo vso moč kranjske dežele v roki, katerim smo do sedaj še vedno dali vse svoje glasove in zaupanje, nas pitajo z avtonomijo, katere pa nikoli ne bo, namesto, da bi nam pomagali. Gorje nam, če bi prišlo do avtonomije, potem bi bili kmetje še siromaki. Saj imamo sedaj najlepši zgled, kako bi se delalo z nami, ako bi prišlo do klerikalne avtonomije. Potem bi gospodje šele zidali farovžne in društvene domove z našim denariem.

Mnogo nas je že, ki smo obrnili hrbet SLS, a upamo, da nam slede še drugi. Sedaj, ko so nas privedli že na rob propada, smo šele uvideli, med kakšno družino se nahajamo. Prepričani smo danes, da je za nas kmete edino mesto v Samostojni demokratiški stranki. Klerikalna stranka ni za nas, ker nas njeni voditelji duhovniki samo izžemajo. Dajati jim moramo bero, popravljati farovže itd. Kaj je gospodom mar, če se ubijamo dan in noč, pa še ničesar nimamo, oni pa od nas samo zahtevajo dajatev, ne da bi vprašali, kje naj vzamemo. Da se le njim dobro godi tudi že na tem svetu!

Kmetje! Zapustimo vsi SLS ter se organizirajmo v res kmečki Samostojni demokratiški stranki, ker edino ta nam more in tudi hoče pomagati. Združimo se s hrvatskimi in srbskimi kmeti v močno stranko, ki bo res zastopala naše kmečke interese. Naj živi in se razširja SDS. Kmetje, vsi v boj za staro pravdo, v boj za enakost, bratstvo in svobodo pod zastavo SDS! Lepo vas pozdravlja

Rožmanov Janez.

PISMO IZ ČRNOMLJA.

Črnomelj, koncem maja.

Dne 12. maja se je vršil občni zbor krajevne organizacije Samostojne demokratiške stranke v Črnomlju, ki je bil dobro obiskan. Za predsednika je bil ponovno izvoljen g. Karel Müller, za podpredsednika g. Alojzij Stepec in za prosvetarja ter zaupnika g. mag. phar. Špiro Vrankovič. Veseli nas, da smo pridobili lepo število novih moči in pristašev. Na dan pravoslavne sv. Jurija je bila odposlana brzojavna čestitka g. Svetozarju Pribičeviću ob priliki njegove krstne slave in ta dan smo pridobili v Črnomlju ter okolici 12 novih naročnikov za »Domovino«, tako da smo v polni meri izvršili podano nam nalogo.

Nepričakovano lepo število naših ljudi je pristopilo k Vodnikovi družbi ter se še vedno novi priglajajo. Z igro »Pri Hrastovih« je končala letošnja sezona dramskega odseka našega Sokola. Nič manj kakor osem iger je letos vprizoril naš odsek, katere so nam prinesle lep dobiček za naš dom. Čast požrtvovalnim igralcem in režiserju g. Znidaršiču. Ne smemo pozabiti, da je gostoval naš dramski odsek letos tudi v Novem mestu z odličnim uspehom. Lepo napredujeta društveni orkester in pevski zbor pod vodstvom požrtvovalnega načelnika g. Rožanca. Priprave za javno telovadbo, ki se bo vršila 18. julija, so v polnem teku in vse nestržno pričakuje prve veselice, ki se bo vršila po javni telovadbi v Sokolskem domu.

Dne 16. maja se je vršila v Metliki tekma za Prago. Članice našega Sokola so dosegle lep uspeh, in sicer: sestra Vera Maleničeva v prostih vajah 975 točke in sestri Mici Flekova ter Angela Fabjanova po 950 točke. Dne 30. t. m. bo priredil Sokol pežizlet na Mirno goro in meseca julija v Dugoreso, kjer bodo imeli priliko naši člani in članice ter naraščaj, da si ogledajo ogromno tkaninsko tovarno.

ZKD iz Ljubljane je priredila pri nas letos tri predavanja: o sadjarstvu, o alkoholizmu in o radiju. Vsa predavanja so bila izredno dobro obiskana. Pripomniti moramo, da je tudi v gasilnem društvu zavladalo novo življenje pod agilnim načelnikom g. Šetino. Društvo se je zaradi dotoka novih in mlajših moči močno osvežilo. Dobili smo nove kroje in čepice, nameravamo pa tudi naročiti novo motorno brigzalno.

V novem cestnem odboru se pozna nova roka. Popolnoma umljivo je, da se vse naenkrat ne more narediti in popraviti, posebno, kar se je desetletja zanemarjalo. Stari cestni odbor je zapustil samo velike dolgove ter popolnoma prazno blagajno. Pomoči ni pa od nikoder.

Naša mestna godba lepo napreduje in šteje z naraščanjem približno 36 godcev, kar je prav razveseljivo. Kakor se do sedaj kaže, bomo z novim kapelnikom g. Picmausom zadovoljni.

V Črnomlju je nekaj nepridipravov, ki bi radi v naših društvih izzvali umetne boje in naše

stvarno delo ovirali. Videti je, da tem ljudem ne ugaja naša narodna svoboda in posebno intenzivno narodno ter kulturno delo naših društev med našim narodom. Njim sporočamo, naj kar naprej bojkotirajo naše narodne prireditve in Vodnikovo družbo. Nam ne bodo škodovali. Naše stvarno delo, naše poročevalce in delavce, o katerih govorijo, naj pustijo raje pri miru. Mi te gospode samo opozarjamo, da so naše narodne in napredne vrste v Črnomlju močno strnjene in kdor se z ognjem igra, se bo opeknel.

NEURJA V MARIBORSKI OBLASTI.

V ponedeljek popoldne je bilo v Mariboru in okolici strašno neurje s točo, kakršne ne pominjajo najstarejši prebivalci Maribora. Padala je toča, debela kakor srednji orehi, tako gosto, da so bile mariborske ulice zasnežene. Veliko škodo je napravila toča mestnim vrtom, zlasti v vzhodnem delu. Njena debela zrna so pobila celo nekaj uličnih obločnic. Toči je sledil hud naliv. Kmalu nato je sledil ponoven naliv, ki je trajal skoro dve uri ter povzročil povodenj v mariborskih ulicah.

Iz Studenca ob Savi nam pišejo, da je koncem maja popoldne divjala tankaj huda nevihta s točo. Vihar je z veliko silo podiral sadna drevesa in metal opeko raz strehe. Prizadete so bile zlasti vasi Studenec, Brezje, Log, Lukovec, Radna in Ponikve.

Koncem maja je divjala v brežiškem okraju, kakor nam pišejo, strašna nevihta s točo, ki je padala četrte ure, da je bilo po tleh belo kakor pozimi, kadar zapade sneg. Toča je napravila strašno škodo v vinogradih in na polju. Vinograde je popolnoma oklestila, žito pa tako zbila v tla, da ga morajo večnoma pokositi. Najhuje prizadete vasi so Zdole, Kostajnik, Ravne, Pleterje, Anovec, Kremen, Libna, Dolenja vas in Stari grad. Toče je bilo toliko, da so jo našli še tri dni na to pod marsikaterim kapom.

Iz Rajhenburga nam pišejo, da je istega dne padala v Rajhenburgu, Malem kamnu in Koprivnici toča orehove velikosti. Tako debele toče ne pominjajo že izza leta 1915. Toča se je vsula kar na suhem in je bila proti koncu drobnejša. Padala je četrte ure ter napravila veliko škodo.

POZIV

One osebe, ki so se bavile javno z mojimi službenimi spisi za tri leta nazaj, da bi tako šele sedaj našle nekaj, da škodujejo meni in nacionalni stvari, pozivam tem potom javno, da mojo odgovornost za te spise tudi pravno utemeljijo, sicer jih smatram za škodoželjne obrekovalce.

Preiskava pri rudniku v l. 1925. ni dokazala menil nobene nekorektnosti za vse moje petletno službovanje nazaj. Gotovi ljudje so pošiljali vohunštvo avtonomiste po gostilnah, če me gostilničarji poznajo in če sem bil pijači udan, da se tako očistijo, zakrijejo in olepšajo prave plohe, zlasti pa, da olepšajo s profl-dokazi tako očitveno krivične redukcije nacionalistov pri rudniku v Trbovljah in škodujejo nacionalnemu pokretu.

Da bi ne našli pri nikomer večjih napak, bi bilo že bore malo krivic na svetu in bi bila lahko naša država res že svobodna ter urejena tudi za one sto-tisoče brezpravnih žuljavih rok, katerih posamezni voditelji se družijo danes ravno s tujimi krvosesi teli trpinov, se družijo z avtonomisti in kapitalisti, računajoč na protekcije v škodo drugih. Tisoči trpinov morajo iti danes ravno zaradi tega iz rodne domovine, ki ima sicer kruha za vse došči, s trebuhom za kruhom v tuji svet. Tujci pa ostanejo tu.

Kar ste še pred letom podtikali nacionalistom, to ste in vršite danes v škodo delavca le Vi saml. Krivda žalostnih in krivičnih razmer po revirjih leži danes na Vas samih.

Zakaj ne vidite svojih lastnih napak, če ste za pravico in poštenje? Kaj ste storili koristnega za tisoče nesrečnih in brezpravnih naših državljanov delavcev?

Fr. Purkart.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS**Med prijateljicami.**

Manica: «Za božjo voljo, zakaj pa oglašaj v časopisu, da imaš avtomobil na prodaj? Saj ga vendar nimaš!»

Mica: «To je že res, toda na ta način se bom seznanila s finimi gospodi.»

Samospoznanje.

Slikar: «Za vraga, da ne morem naslikati te slame tako, kakor jo imam v glavi...!»

Slabo sta se razumela.

Neka gluha ženska je prala ob potoku vreče. Mimoidoči možak jo je vprašal: «Ali pridem prav po tej poti k Mali Nedelji?»

Ženska: «Vreče perem.»

Možak: «Ti ženska, si gluha.»

Ženska: «Res je bila nekdanj rjuha, sedaj sem pa vreče napravila iz nje.»

Možak: «Ti si nora.»

Ženska: «Tam je velika gora. Boste težko prišli čez njo.»

Zakon iz sovraštva.

Kunigunda je razlagala svoji prijateljici poroko dveh znanih ji oseb na naslednji način: «Ona je bila sovražnica moških, on pa sovražnik žensk. V tem medsebojnem sovraštvu je bilo nekaj, kar ju je vezalo, da sta se poročila.»

Razumljivo.

Mati: «Ti potepin ti, v novih hlačah si padel v vodo?»

Jakec: «Saj jih med padcem nisem utegnil sleči in obleči stare.»

Previdna priča.

Sodnik (kmetovalcu Melhijorju, ki je bil s svojo ženo povabljen kot priča): «Pozivam vas, da na vaše izjave prisežete.»

Melhijor (obotavljajoč se): «Pridi sem, stara, prisezi ti.»

Opravičeno začudenje.

Evzebij: «Kdo pa je tista debela ženska, ki tako salamensko kriči?»

Evstahij: «To je neka gledališka pevka, ki je zaradi neke bolezn izgubila glas.»

Evzebij: «Glas je izgubila: To pa ni baš verjetno.»

Odkritosrčen.

Oče: «Povej mi, Jožek, kdo je danes največ vedel v šoli?»

Jožek: «Gospod učitelj.»

Ni konca.

Gospod: «Zakaj jočeš, dečko?»

Dečko: «Izgubil sem pet dinarjev.»

Gospod: «Na, tukaj imaš pet drugih, pa nikar ne jokaj. No, zakaj se še vedno solziš?»

Dečko: «Ker bi — ker bi — imel lahko sedaj leset dinarjev...»

Listnica uredništva

Poljanska dolina pri Črnomlju. Dopis je proti tiskovnemu zakonu in brez podpisa. Zašto v koš!

Gresovščak. Pišite nam o drugih stvarih! Pesmica ni prikladna.

Sv. Križ pri Kostanjevici. Glede pošiljanja lista bomo ukrenili potrebno.

Št. Jurij pod Kumom. Dopis ni v skladu s tiskovnim zakonom.

Bohinjska Bistrica. Prosimo, da nam dopisujete.

Šmarje pri Jelšah. Vaši dopisi so vse preostri in bi nas spravili v konflikt s tiskovnim zakonom.

Do! pri Hrastniku. Dopis je žaljiv in bi nam nakopal tožbo.

Sv. Lovrenc v Slovenskih Goricah. Ni nam jasno, za kaj gre v dopisu. Namigavanj ne moremo objaviti radi strogega tiskovnega zakona.

Brezovica pri Nemški Loki. Slike Vam bomo vrnili, če se niso pokvarile pri poskušanju. Smeš-

nic nismo razumeli, ker so napisane v narečju. Dajte nam jih napisati v književni slovenščini.

Mnogi ne vedo, da je glavni vzrok mnogih trpljenj in bolezn slabo negovano in zato občutljivo telo. Ni domišljavost, temveč le izpolnjenje prirodnega zakona, če negujemo polt in lase. Za racionalno nego telesa slišimo vedno spet hvaliti: Fellerjevo pravo kavkaška Elsa pomado za obraz in kožo, Fellerjevo močno Elsa pomado za lase, Elsa milo zdravja in lepote, ki ne zahvaljuje svoje pristaše samo prijetnim vonjem, temveč tudi koristnim sestavinam, ki oplemenjujejo kožo. Elsa milo se dobi 5 vrst: Elsa lilijino mlečno, glicerinsko, boraksovo, katransko ter milo za britje. Za poizkušnjo se moreta naročiti 2 lončka pomade za 38 Din; 5 mil za 52 Din, že

z zavojnino in poštnino pri lekarnarju Eugenu V. Fellerju, Stubica Donja, Elsatrg 300, Hrvatska.

OPOZORILO.

Kdor bo govoril o meni zlobne izmišljotine, kakršne so začeli brezvestni ljudje razširjati, ga bom brez obzira sodnijsko zasledoval.

Ljubljana, 9. junija 1926.

Anton Stražar.

MALI OGLASI**Suhe gobe**

kupuje vedno po najvišji dnevni ceni trgovina Franc Senčar, Mala Nedelja in Ljutomer. 107

Vsi

hočejo zlatnik, ki se nahaja v Zlatorog-terpentinovem milu.

Poskusite tudi Vašo srečo in prepričajte se o nedosegljivi kakovosti tega res čudovitega mila!

KOLESA

kupite najbolje pri tvrdki

in vse potrebščine

OSRAM
žarnice

EXCELLA
šivalni stroji.

J. GOREC

Ljubljana, Dunajska cesta 1 v palači
Ljubljanske kreditne banke in Gospo-
svetska cesta 14 v hiši gostilne Novi svet.

Ne pomaga nič! — Prepričajte se!

Da se kupuje najbolj trpežno blago za žensk-
in moške obleke le v domači znani trgovini pr-

**Kar je res!
je pa le res!**

Češniku
Ljubljana, Lingarjeva ulica
Največja izbira svilnatih rut in šerp.

Kdor želi glede dela v Franciji

kaka pojasnila, se lahko obrne proti odškodnini 10 Din na Josipa Otrin, Algrange, Rue National I, Moselle, France. 112

Iščem službo kot žagar

dobro izurjen za vsako manjšo ali večjo žago. — Cenjene ponudbe na upravnishvo «Domovine» pod «Žagar». 109

Kdor želi brzo in enostavno izmeriti sod, kad ali okrogel les, naj si takoj naroči največjšo

tabelo za kubiranje.

ki stane s poštino vred samo dva dinarja. Preprodajalcem primeren popust. — Franc Makuc v Vinici pri Crnomlju. 106

Kupci, pozor! Ugodna prilika!

Krasno majhno posestvo z vinogradom, četrt ure od premogokopa, se proda za 20.000 Din. — Vpraša se pri Josipu Posiloviču, Zibika - Pristava. 105

Poceni prodam 103

dobro ohranjeno Lubasovo harmoniko. Vinko Azman, Kovor, pošta Križe na Gorenjskem.

Kroje (muštre) 102

vsakovrstne, po poljubnih modelih, izdeluje in razpošilja za dame, gospode in otroke Alojziji Knafelej, strokovni učitelj za krojaštvo, Ljubljana, Križevniška ulica št. 2, I. nadstr.

Proda se: 100

1 kosilni stroj za travo znamke Cormick, 1 obračalnik za seno z vilami, 1 bik montažonske pasme za plemo. Pojasnila daje Fr. Malásek, Grm pri Novem mestu.

Vinski trgovci! 96

Lepa, obokana vinska klet v obljudenem kraju, ob cesti, na Dolenjskem — brez konkurence — se proda ali dá v najem. Zastopnik (kletar-poslovodja) na razpolago. Informacije daje Josip Senica, Dobrniče pri Trebnjem.

Sadjevec 87

prvovrsten in mošanska jabolka proda A. OSET, Maribor.

Štajerska klet Oset v Mariboru

NARODNI DOM

Izvrstno vino. Keglišče.

Srebrne krone, goldinarje in zlatnike 85

kupuje URBANC, Narodni dom, Maribor.

Kot nagrada

ново dvokolo ali sportni voziček!

Kdor kupi ali posreduje, da proda podpisana tvrška 10 novih dvokoles ali otroških vozičkov v letošnjem letu, dobi kot nagrado novo dvokolo, kompletno z angleško pnevmatikom, ali otroški sportni voziček. — Zahtevajte cenik! — Prodaja tudi na obroke. — Največje skladišče dvokoles, otroških vozičkov in pnevmatik. — «Tribuna», F. B. L., tovarna dvokoles, otroških vozičkov in delov, Ljubljana, Karlovska cesta 4.

REVMATIZEM!

Zahvalna izjava. 77

Spoštovani gospod Rahlejev! Tudi jaz se javljam z eno zahvalo. Spomladi sem naročil dve steklenici Vašega zdravila za svojo ženo, ki je popolnoma ozdravela že v enem mesecu, potem za Draginjo Dakmajvo, za Marka Ciriča, za Nikolo Markova in Djurašiča ter eno za Kula Ledjenskega. Vsem je dobro učinkovalo, predvsem Djurašiču. To je sedmo pismo od mene.

S spoštovanjem
Nenad Brkić, Stapar, Bačka.

Gospod doktor! Vaše zdravilo «Radio Balsamika» smo uporabili in se vrlo dobro udejstvuje. Zategadelj nam pošljite še eno steklenico, in sicer na naslov: Dušan Milenović, trgovec z železnino v Kragujevcu.

Z odličnim spoštovanjem
Hranislav Nešović, kovač iz Bara.

Zdravilo «Radio Balsamika» se izdeluje, prodaja in pošilja s povzetjem laboratorij «Radio Balsamika», Beograd, Kosovska 48.

Advokat dr. Josip Lavrič

vljudno naznanja, da je

otvoril svojo odvetniško pisarno v Ribnici

(v Prajerjevi hiši)

98

NAZNANILO.

Vljudno naznanjava, da se nahaja

108

zobni ateljé
FRANJO RADOVAN

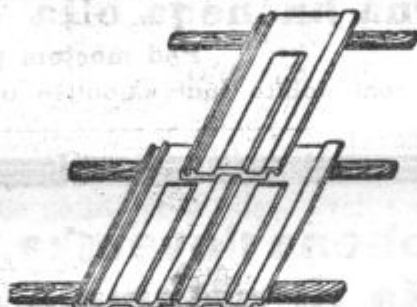
v Ljubljani VII.

Celovška cesta 14

zobni ateljé
IVAN RADOVAN

v Ljubljani

Šelenburgova ulica 4, I. nadstr.
(prej dr. Prossinagg)

Miklošičeva c. 13

Najtrpežnejše strešno kritje!

Združene opekarne, d. d. v Ljubljani

prej VIDIC-KNEZ, tovarne na Viču in Brdu nudijo v poljubni množini, takoj dobavno, najboljše preizkušene modele strešnikov, z eno ali dvema zareza, kakor tudi bobroveev (biber) in

zidno opeko.

Stekleni strešnik stalno na zalogi.

Na željo se pošljeta takoj popis in ponudba!

Telefon šte. 16.

Ustanovljena leta 1889.

Poštni ček 10.533.

Mestna hranilnica ljubljanska

(Gradska štedionica)
Stanje
vloženega denarja
nad 200 milijonov
dinarjev.

LJUBLJANA
Prešernova ulica

Stanje
vloženega denarja
nad 800 milijonov
kron.

sprejema vloge na hranilne knjižice kakor tudi na tekoči račun, in sicer proti najugodnejšemu obrestovanju. Hranilnica plačuje zlasti za vloge proti dogovorjeni odpovedi v tekočem računu najvišje mogoče obresti.

Jamstvo za vse vloge in obresti, tudi tekočega računa, je večje kot kjerkoli drugod, ker jamči zanje poleg lastnega hranilničnega premoženja še mesto Ljubljana z vsem premoženjem ter davčno močjo. Vprav radi tega nalagajo pri njej sodišča denar nedoletnih, župnijski uradi, cerkveni in občine občinski denar.

Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke največ v naši hranilnici, ker je denar tu popolnoma varen.

Hranilnica daje posojila po nizki obrestni meri na posestva in menice.

62

Mnogo zasluževati

delati in pridobivati denarja moremo edino le s povsem zdravimi rokami in nogami. Ako se naših udov polote vstrajne bolečine ter začne trgati, zbadati, bosti in mučiti, tedaj je to velika zapreka pridobivanju. Kako blagodejno se izkažeta v teh težkih urah drgnjenje in umivanje z našim že

skozi 27 let priljubljenim, bolečine olajšajočim domačim sredstvom, Fellerjevim blagodišečim «Elsafluidom»! Zelo koristen je pri revmatičnih bolečinah, pri glavobolu, zobobolu; krepi in osvežuje mišičevje in živce, pa prinese zdravo spanje in novo moč za delo. Odznatraj in odzunaj močnejši in izdatnejši in večjega dejstva kot francosko žganje in najboljši kosmetikum te vrste. 6 dvojnatih ali 2 veliki specialni steklenici

63 Din, 12 dvojnatih ali 4 specialne steklenice za 99 Din, 36 dvojnatih ali 12 specialnih steklenic za 250 Din, že obenem z zabojem in poštnino razpošilja po povzetju lekarnar Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 360, Hrvatska.

Posamezne steklenice Elsa-fluida se dobe v lekarnah in sorodnih trgovinah ob znižanih cenah po 9 Din.

AKO HOČETE BITI ZDRAVI IN DEBELI, KAKOR SMO MI, TER VEDNO DOBRE VOLJE, PROSITE GOSPODINJO, DA VAM VSAKO JED OSLADI S „TEŽAKOVIM HRANILNIM IN ZDRAVILNIM OLJEM“!

113a

Dobavitelj: **M. TEZAK, ZAGREB, Gundulićeva ulica 13.**

Ivan Kravos, Maribor

Aleksandrova cesta št. 13

Zaloga vsakovrstnih usnatih torblo in kovčkov, gamaš, nahrbtnikov, oprem za konje, kakor tudi prtičkin. Kovčki za vsorce in potaiko se izvrše natančno po naročilu v lastni torbarski delavnici na Slomškovem trgu št. 6. 35a

Kje dobite najtrpežnejšo obutev?

To velevažno vprašanje za vsakogar, naj si bo bogat ali ne, ni težko rešiti. Rešitev je namreč prinesla trgovina s čevlji

„**DOMO**“

Ljubljana, Prešernova ulica št. 9 (dvorišče).

Ta trgovina, ki prodaja le obutev, izdelano v lastnih delavnicah in pod strogim nadzorstvom, jamči, da so vsi njeni izdelki iz preiskano brezdefektnega usnja ter iz prvovrstnih podplater.

Čevlji, kupljeni v tej trgovini, trpijo dvakrat toliko česa od drugih manjvrednih čevljev.

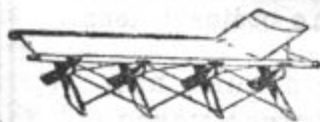
Pri tem pa so cene tudi še nižje, kakor v drugih trgovinah.

Zahtevajte cenik!

Po pošti se pošilja le izbrana najboljša obutev.

POLJSKA POSTELJA

je izredno praktična, ker se zloži v torbo, zelo prikladna za častnike, potnike, izletnike, letoviščarje in turiste. Najbolj dovršen sistem. Teža 9 kg. Cena Din 490.— z dostavnim povzetjem. Ugodna, mehka in poceni. Vedno snažna. Patentirana in razširjena po vsej kraljevini. Na velesejmu je bilo veliko zanimanje in na obrtni izložbi v Brežicah je bila tej postelji dodeljena prva nagrada. Kriza malih stanovanj je rošena, ker se more tudi v najmanjšem stanovanju uporabljati več patentiranih postelj. O praktičnosti svedoči pismena priznanja.

Tvrška „**KNJIŽA**“, ZAGREB I., Prečinac 37b.

Kmetje v okolici Maribora!

Najboljšo zamenjavo bučnega olja in prežanje Vam nudi

tovarna bučnega olja J. Hochmüller v Mariboru

Pod mostom (južni breg Drave). 40

Po nizki ceni dobite tudi najboljšo otrobo (metilo) z 48 %, čiste redline snovi.

Nobena slovenska, zlasti nobena kmečka hiša bi ne smela biti brez Gasparijeve

slike kmeta-svetnika ali slovenskega sv. Izidorja.

Slika je polna nežnosti in miline in svež domači zrak veje od nje. Zato bo najlepši okrasek vsakega stanovišča.

Cena v lepem barvotisku izgotovljene 42 cm široke in 32 cm visoke slike je

30 dinarjev, s pošto 34 dinarjev

katere je treba podpisani družbi poslati po nakaznici ali pa v priporočenem pismu. Na zahtevo dopošljemo tudi položnico ali pa sliko po povzetju.

Kdor si sliko naroči, pa ne stori samo važnega koraka za okrašenje svojega bivališča, temveč se udeleži tudi

bogatega srečolova, 114a

ki bo tem izdatnejši, čim več bo odjemalcev te izredno lepe slike.

Izmed prvih tisoč naročnikov bosta dobila namreč dva srebrni žepni uri, eden zlato; izmed drugega tisoč trije srebrne, eden zlato žepno uro večje vrednosti; izmed tretjega tisoč trije srebrne, eden zlato žepno uro z dvema pokrovoma; izmed četrtega tisoč štirje srebrne, eden zlato žepno uro z dvema pokrovoma; izmed petega tisoč štirje srebrne, eden zlato žepno uro z zlato verižico.

Srečolov je urejen tako, da ima vsaka slika svojo številko in se smatra za srečko. Žrebanje teh števil se bo takoj po dopolnitvi vsakega tisočaka vršilo pod nadzorstvom notarjem tako, da se na posebne lističe spisane številke denejo v žaro, iz katere potem sirota iz zavoda za slepe potegne toliko števil, kolikor je v srečolovu dotičnega tisočaka dobitkov. Številke tega tisočaka pri naslednjih žrebanjih ne igrajo več; pač pa se po dopolnitvi vsakega naslednjega tisočaka postopa analogno.

Trgovci in sejmarji, ki naroče večje število slik, dobe primeren popust; vendar se žrebanja udeležujejo s tolikimi številkami, kolikor slik so naročili.

„**VERA**“, d. z o. z. v Ljubljani, Aleksandrova c. 8A.